VIII. évfolyam Zombor, szerda 1889. évi deczember hó 25-én. 103. szám.

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:
Grózon- és Zrinyi-utcza sarkán, I-ső emelet.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:
Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Szépatmóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
Vasárnap és csütörtökön.

Karácsonykor.

Karácsony az ünnepek ünnepe. Nem a téli időszak teszi azzá, hanem az a magasztos eszme, melyet megtestesit, és melynek fénye melegséget lövel a legridegebb emberi kebelbe.

Karácsonykor a művelt emberiség a szeretet születési napját űli, ama szeretetét, mely a világrend alapja és a mely nélkül az állami és társadalmi élet fokozatos fejlődése lehetetlenné válna volna. Mindent, a mit a kultura szépet, hasznosat és nagyot alkotott, egyedül ama termékenyitő eszmének köszönhetünk, mely a megváltó születésének nagy történeti mozzanatában gyökerezik. Karácsony nélkül a világ puszta, az emberiség árva lenne. A szabadság, testvériség és egyenlőség a politikai és társadalmi élet e szent háromsága előtt leborulva, imádva tiszteljük azt a mindenséget betöltő szellemet, mely a bethlehemi jászolban lelte bölcsőjét.

Magyarországban nagy kegyelettel ülik meg ezt az ünnepet, mert a haza népe szereti a szabadságot és szivében a szeretet honol kitörülhetetlenül. Még a politikai téren sem követi a sivár spekuláczió vérnélküli számitásait, hanem átengedi magát a szív sugalmainak, a rokon- és ellenszenv hajlamainak.

S ez az, ami olyan előnyösen megkülönböztet bennünket a többi europai népcsaládoktól. Oly államférfiak, kik mint a lelketlen kufárok, a népek és nemzetek bőrét üzérszerűen viszik a vásárra, nálunk Magyarországon alig képzelhetők. Itt mindenki a magyar nemzet nagy családjának tagjaként tekinti magát pór és gazdag, hatalmas és koldus egyaránt.

A sok viszontagság és vihar ellen ez egyedüli védpajzsunk, ez volt győzelmes fegyverünk. A belső egyenetlenségek soha elkeseredett polgárháborukká el nem fajulhattak, és ha voltak kielégithetlen vágyak vagy sértett érdekek, azok a vágyak és azok az érdekek háttérbe szorultak egy magasztos eszme előtt, melyet mindnyájan ismerünk: a hazaszeretet.

Nem ok nélkül hivatkozunk ezekre a tényekre, épmost, midőn az ország minden vidékén nagyobb hullámokat ver a politikai élet mozgalma. A megyei tisztviselőujitások mindég fel szokták korbácsolni a szenvedélyeket, és felébresztik a szunnyadó magánérdeket.

Ha ezeket a választásokat egy magasabb czél tudata nem lengené át, egy-egy tisztujitás felérne egy-egy véres csatával, melyet a hatalom biztositásáért vivnak a megye területén. Igy azonban a szenvedély lángja nem csap át az alkotmányosság korlátain és a küzdelem után csak bukottak vannak, de nem áldozatok.

Igazságtalanok volnánk, ha a küzdelem ez enyhébb formájáért nem fejeznők ki teljes elismerésünket Teleky Géza gróf belügyminiszterneh, kinek békitő szelleme és pártatlansága már annyi kényes kérdést teljesen kielégitő megoldásra juttatott.

Az igazságszeretet, mely — ugy látszik — politikai programmjának minden pontján mint vörös vonal végig huzódik, olyan varázsszer, a mi még a kaján irigység marásait is orvosolja. Az igaz férfiunak nem lehetnek ellenségei és a hol ellenség nincsen, ott megszünt a háboruság. És ezt konstatáljuk ma, karácsony előestéjén, a béke és szeretet ünnepének nagy napján.

Magyarország népének legelső szükséglete a béke, és azon államférfiu, a ki ezt biztositani képes, legtöbbet tett országunk fejlődése és felvirágzására, ep ugy, mint a hogy az emberiség Bethlehem szülöttjének köszönheti legtöbb és legdicsőbb vivmányait.

Karácsony a béke és szeretet eszmejének születésnapja. Üljük meg az ünnepet békében és keblünkben azzal a szeretettel, melynek isteni szikrája a bethlehemi jászolból árasztotta el a világot soha el nem lanyhuló melegével.

Előfizetési felhivás
a
„ZOMBOR és VIDÉKE“
kilenczedik évfolyamára.

Vidéki lapok létjogosultsága mindig ama czéllal van szoros kapcsolatban, a melyet az maga elé kitüzött. Mi czélt tüzött ki maga elé a „Zombor és Vidéke“?

Kifejezést adni Bács-Bodrogh megyében mindenkor a legbensőbb és legigazabb közérzületnek.

Elérte-e ezen czélját?

Itélje meg a közönség.

El vagyunk arra készülve, hogy az az érdekszövetkezet, mely számos tagból áll, mely osztozik a közhivatalokban s erős támasza a jelenlegi kormánynak, azzal fog vádolni bennünket, hogy az igaznak kimondásában sokszor erősebb szavakat használtunk, mintsem az neki tetszett volna.

De senki-senki se fog azzal a váddal illetni, hogy valaha bizonyos érdekek legyezgetése czéljából elhallgattuk a megrovó szót, ellepleztük volna a visszaélést, megszegve hirlapirói kötelességünket.

Nem gyujtottunk tömjént a nagyoknak, s nem hizelegtünk a hatalmasoknak. Ezért a közönség ama része, mely e nélkül itt nem képes megélni, — méltán visel haragot ellenünk.

Csakhogy van a közönségnek e megyében túlnyomó többsége, mely pártkülönbség nélkül szereti a szókimondást, s meg van arról győződve, hogy egy független, semminémü érdeket nem szolgáló, egyedül a meggyőződésnek élő organumra égető szükség van itt; s ez a közönség tartja fönn lapunkat s ad neki létjogosultságot.

Ez a nagy közvélemény világosan látja a helyzetet, s meg tudja itélni, hogy mivé lenne Bács-Bodrogh megye, ha még csak függetlenül gondolkozó sajtója se lenne.

Mivé lenne e megye társadalmi élete, ha ama hajlamot, mely a hivatalnok-világ minden oldaláról nyilvánul, hogy a nagyoknak hizelegjen, semmi sem ellensulyozná!

S milyen megközelithetlen gőgös, és önkényes lenne azon ember, kinek kezeibe a jelenlegi korteskormány annyi hatalmat fektetett le, ha tényei fölött olykor szigoru kritika nem gyakoroltatnék? — A kik mindezt belátni nem akarják, azok nem tudnak összehasonlitást tenni a mult és a jelen között.

Volt idő Bácskában, midőn az intelligentia nem türhetvén tovább a főispáni gőgöt és önkényt, a „Zombor és Vidéke“ körül csoportosult és nyiltan harczolt ellene. És e harcz eredménye az lőn, hogy ma már az

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Aranka.

— Egy szép asszony emlékkönyvébe. —

Sürü sötét az erdő,
A hol barangolok,
Zimankós téli éj van
És csillag nem ragyog.

Csak mig elérhetetlen
Kél érte a remény,
Ha rátalált a földön,
Nem is volt égi fény . . .

Ez erdő: a világ, hol
Az utat nem tudom.
Oh légy, a ki vezessen,
Oh légy a csillagom!

Sürü sötét az erdő —
Sivár az életem,
Egy fény lebeg előttem,
De el nem érhetem.

Vezérlő az a csillag,
Csak az az ideál,
Minőre a valóban
Halandó nem talál.

Sivár valóm vezére
Egy bájos nőalak,
Ez czélja életemnek
Mióta láttalak.

S ha majd ez égi czélom
Megközelithetem:
Hozzád legyen hasonló
Kit sorsom ad nekem!

Pataj Sándor.

Elvirult.

Irta: **Révész Ernő.**

Szünóra után nehéz már.

Jobb is, volna, ha akkor hazamenne. Vagy tán az lenne a legjobb, ha egyátalán el se jönne.

Mire való kirakatba tenni azt a portékát, amely kiment a divatból?

Hat — hét esztendő, talán még négy esztendő előtt is egész más volt a világ.

Törte magát utána a fiatalság. A négyesekre két héttel előbb engageálva volt. És a kinek a második, ez a nagyjelentőségü quadrille jutott, az büszkébb volt rá, mintha a Telekydijat kapja, akár a paragrafus nélkül.

A helyi divatban övé volt az első hang s övé az utolsó szó. A várrónának becsületszavára kellett megfogadni, hogy ki nem kürtüli, minő lesz az öltözéke. Ám bátor, hogy aztán mégis meg ne sugja a doktoréknak, az már teljes lehetetlenség lett volna. A doktor — lányok is abból a szövetből, arra a szabásra csinositották ki magukat: nem ért az semmit! Az ő személyében magában, ott volt az igézet.

Az igézet, amelynek anyától született férfi még ellent nem tudott állni.

Emlékszem, egész udvart képeztünk körülötte. Egyikünkre a kesztyűjét bizta, a másiknak a kabátját volt szabad lesegiteni, ennek a kendő jutott, amazt a muffal fizette ki.

Fiatalok voltunk: ha vissza nem követelte az elejtett kamélját, kész gyönyörüség volt. A limonádes poharat magunk vittük ki, hogy a maradékot — persze — mennyei kéjjel felszürcsölhessük s a kinek a vállára valami megengedhető pajkosság miatt gyöngén rávert a legyezőjével, mintha lovagjá ütötték volna arra az estére.

Csak az a karcsu jogász nem kapott tőle semmit. Kesztyűt se bizott rá, virágot se hagyott meg nála: annak a szivét adta.

Szerették egymást igazán. S hitték, hogy örökösen is, mert minden igaz szerelem magát örökösnek tartja. Az emberek fiatal korukban, ártatlanságukban csalják egymást leginkább. Ártatlanul — mondom — mert maguk is megvannak csalva.

Ösmerem mindkettőjüket. A lány is, akinek képe kamaszkorom álmaiba szintén beleszövődött, Dénest is, aki mellett ott ültem a padban mikor kifaragta a K betüt áhitattal és egy gyöngyházas nyelü tollkéssel guirlandonokat teremtett köréjé azonközben mig a tanár ur Carnot tantételét „vezette le“ a táblán.

Később semivel se árulta el szerelmét. Tudom magamról: az ember nem beszél róla, ugy van vele, mintha akkor profanálná.

Az egyetemi esztendők elején Dénes maradt a régi Dénes. A levelek szorgalmasan jöttek — mentek s a régi igéretet sokszor ujitattak meg.

Utóbb már csak szokásból, convenientiából. Goethének igaza van: „Hatalmas istennő a jelenvalóság.“

Gondoljátok meg jól ezt a mondást, uők, akik örök szerelemre épitik reményteket! — Közelről gyujt tapló is, távolról házégés sem.

A férfi szerelme földön járó szerelem. Hogy égjen — mint a lámpának — olajra van szüksége. A találkozás, az együttlét olajára.

Látnia kell, hallania, kezetfogni vele: a férfi szerelmében nagyobb szerep jut az érzékeknek.

S az igéret, a fogadalom?

A jelenre fölösleges, a jövendőre illuzórius.

„A szerelmesek és a koresmárosok esküje hamis számadást erősitget.“

Voltaire mondja: A válás jóformán egyidős az összeházasodással; azt hiszem, emez tán egy-pár héttel korosabb.“

Erre az analogiára mondhatom: A fogadalom megszegése jóformán akkor születik, mikor maga a fogadalom; talán valamieskével később,

Az asszony ingatag. Tudtuk ezt a Rigoletto — ária előtt is. De ha egyszer egészen, egész szivével ide adta magát, szivósabb mint mi. Ők többet tudnak csalni és mi többször tudunk csalódni. Azért kapaszkodnak ők oly görcsös erőszakossággal belénk, ha mikor egyszer megfogóztak.

Ők természetük idealizmusát beleviszik a szerelembe is és ezen idealizmus, amely mibennünk bizonyos fokig csak véletlen szerencse, ő bennük szabályszerűség. Ők sokkal jobban tudnak bizni, mint mi saját magunkban is, mibennünk is.

Klementin várt és — hoppon maradt. A pesti élet Dénes szivében is meghozta gyümölcseit.

Minél jobban duzzad erőtől a férfi jellem, annál könnyebben fajzik el fiatal korában a szabadsága szabadonossággá.

önkény is bizonyos korlátokat ismer, s a gőg elrejtezik a homályba.

Igaz ugyan, hogy ma Bács-Bodrogh megye társadalmi életében nincs harcz s háboru, s hogy irányadó körökben nagy a törekvés a társadalmi békét föntartani; de ez a körülmény is mit bizonyit?

Azt, hogy a „Zombor és Vidéké"-re szükség van: mert a béke föntartásának leghathatósabb eszköze az erős, a harczra kész fegyver.

Ezt a fegyvert a társadalom kezéből kicsavarni, megbénitani erejét, lehetetlenné tenni minden téren: nagyban törekszenek . . .

Alkalmatlan azoknak a független sajtó, a kik általa önkényre hajló tevékenységükben feszélyezve vannak, a kik szeretnének ázsiai sötétséget s török despotizmust meghonositani. — Csakhogy az ő ebbéli törekvésük nem fog sikerülni s az a közönség, mely lapunkat eddig támogatta, ezentúl se fogja tőle pártfogását megvonni.

Közel van az idő, melyben e lap politikai küzdelmei is véget érnek s az a programm, melyet e megyére nézve hirdetett, megvalósul.

Akármennyire is tagadják és leplezgetik, — krizis előtt állunk. A Tisza-uralom utolsó napjait éli, s ezzel együtt a jelenlegi megyei kormányzatnak is buknia kell.

S ha évek során át hirdetett elveink diadalra jutásával az a párt gyakorlandja a hatalom kötelességeit, a mely pártnak szerény harczosai vagyunk, akkor a már részben helyreállott társadalmi béke teljes megszilárditása s a haladás nagy művének kiépitése lesz egyedüli programmunk.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. — **Néptanitóknak** egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Megyei s helyi hirek.

* **Boldog ünnepeket kivánunk lapunk tisztelt olvasóinak.**

* **Igazságügyi kinevezés.** Szerdahelyi Sándor zentai járásbirósági albiró szabadkai törvényszéki biróvá neveztetett ki.

* **A király adománya.** Ő Felsége a király az ó-becsei egyesült evangelikus egyháznak 150 frtot adományozott.

* **Kinevezés.** Ő Felsége a király Kuszli Béla ujvidéki törvényszéki aljegyzőt a józseffalvi járásbirósághoz albiróvá nevezte ki.

* **Dr. Milassin Kálmán** szabadkai törvényszéki jegyző mult héten kedden az ügyvédi vizsgát letette.

* **A szabadkai ügyvédi kamarából.** Dr. Biró Károly Szabadka székhelylyel, — Reiser Antal Baja székhelylyel az ügyvédekről vezetett lajstromba felvétettek.

* **Áthelyezések:** Ő felsége Péchy Aurél szabadkai törvényszéki elnöknek hasonló minőségben a kassai törvényszékhez kért áthelyeztetését megengedte. Az igazságügyminister Gesstessy János zombolyai közjegyzőt az ujvidéki közjegyzői állásra helyezte át.

* **Hymen.** Werner Ferencz apatini járásbirósági irnok jegyet váltott Jenikez Mariska kisasszonynyal.

* **A zentai kérvényt** Kossuth honositási ügyében a képviselőház elnöke formai okokból visszavetette.

* **A zombori jótékony** magyar nőegyesület f. hó 22-én a városháza nagy termében szokásos karácsonyfa ünnepélyét tartotta meg, mely alkalommal az egyesület 152 iskolás gyermeket látott el szükséges ruhanemüekkel. Az ünnepély nagy számu közönség résztvétele mellett ment végbez. Alkalmi beszédet dr. Margalits Ede igazgato, egyleti titkár mondott.

S az alkalom tolvajokat teremt és szerelmeseket.

A tároli szépséggel győzelmesen vi meg a közeli kaczérság és Dénes kénytelen volt vétkezni Klementin ellen, hogy Pesten helyreüssen egy másik, nagyobb beszámitás alá eső vétket.

Ez a história, amely nem eshetik meg elég gyakran, hogy a gyakorisága elvegye szomorúságát.

Akiket Klémike elküldött, azok Klementinhez vissza nem jöttek és — ah! csak a perczek órák múlnak lassan: az esztendők röpülve-röpülnek . . .

„Hódító szépséged csodája
Még rajtad élőn elenyész."

Dalolja vajda az ő gigási modorában.

A női szépség — mint a boldogság — sokkal filigránabb, semhogy tartós lehetne. A rózsa se pompáz hetekig: és mikor kifeslik, mikor még szebbé válik, már a decadenezehoz lát.

Mi még csak eljárunk vele egy-egy táncot a régi idők emlékezetéért, de az új nemzedék nem látta az előzőnek balványait és szegény Klémi sokszor legyezi magát, mikor nem a táncztól piros a képe. A legyezőt nem azért emlegeti olykor-olykor a homloka felé, hogy alula sugarait szórja széjjel egykor nedves fénnyel tündöklő szemének hanem, hogy lepozgesse a mutatkozó tyúklábredőzet. — De azért kibőjtöl a „kivilágos" csárdásig: a trónjától megfosztott király és felségnek czimezteti magát.

Fölsegitem az átalvetőt s részvevő gyöngédséggel szoritom meg lágy kezét.

Nem fog mindjárt elaludni; de nem mint egykoron édes izgalom miatt.

A koldús már a város másik végére ér, mire fölkeltik.

— Klémi, egészen nedves a párnád . . .

— Egy kis vizet találtam rá önteni véletlenül, édes anyám!

* A **szombati mulatság.** A folyó hó 28. szombaton este a Vadászkürtben tartandó jótékonyczélú hangverseny és tanczfüzérke sikere, minden előjel után itélve, fényesnek igérkezik. A műsorban előforduló jóhangzásu nevek a város legelőkelőbb köreihez tartozó családokat is arra késztette hogy megjelenésüket megigérjék igy a buzgó rendezőség fáradozásaitnem csak anyagi, hanem szép, erkölcsi siker is fogja koszorúzni, a minek a szép és nemes czélnak — a kisdedóvóintézetnek — érdekében örvendünk. — A tanczosnőket pedig különösen azon körülmény fogja érdekelni, hogy — mint halljuk — a táncosok száma sokkal nagyobb lesz mint a táncosnőké, tehát minden hölgy sok tánczra számithat.

† **Halálozás.** Rigyiczai Kovách József földbirtokos — mint részvéttel értesülünk — e hó 19-iken Meránban elhalálozott. A család távirati megkeresésére Allaga Ottó bajai ügyvéd odautazott, hogy a holttest hazaszállittatása iránt a szükséges intézkedéseket meg tegye.

* **Meghivó.** A zombori „Népkörnek" folyó 1889. évi deczember hó 29-én, vazárnap, délelőtti 10 órakor az egylet helyiségében tartandó rendes közgyűlésére az egylet tagjai tisztelettel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés az egylet előző évi állapotáról. 1. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az évi költségvetés megállapitása. 4. A folyó évi számadásoknak az év végén leendő felülvizsgálására számvizsgáló-bizottság és a jegyzőkönyv hitelesitésére kiküldendő bizottság választása. 5. Az előző évi választmány és tisztviselők lemondása és felmentése. 6. Az uj tisztviselők és választmányi tagok választása. — Jakobtsits Mihály, elnök.

* **Esküvő.** Heiszler Jakab dr. kiskörösi orvos f. hó 17-én vezette oltárhoz Zentán Braun Regina kisasszonyt.

* **Mészáros Nándor meghalt.** Székesfehérvárott f. hó 22-én Mészáros Nándor kir. tanácsos, a székesfehérvári tankerület főigazgatója két heti szenvedés után meghalt. Mészáros Nándor 1837. október 16-án született Szabadkán. A főgymnasiumot elvégezvén, a kalocsai egyházmegyébe vétetett föl, mint klerikus és Budapestre küldetett a központi papnöveldébe. Ezt elvégezvén, a papság kötelékéből kilépett és Szabadkán lett gymnasiumi tanár, honnét később Budára helyeztetett át. Ezután Ujvidéken helyettes főigazgató, majd a szegedi tankerület főigazgatója lett; Szende Béla halálával Szegeden országgyűlési képviselővé választották; később 1881-ben az ujonan alakitott pécsi tankerület főigazgatójává neveztetett ki, mely kerület főigazgatósága legutóbb épen az ő óhajára Székesfehérvárra helyeztetett át.

* **Ó-Kanizsa** felekezeti iskoláit községiekké akarták átalakitani, azonban ezen javaslat 5 szavazattal kisebbségben maradt.

* **Rabbiválasztás.** Kulán a f. hó 15-én megtartott rabbiválasztáson dr. Spira Samu lett megválasztva.

* **Vadászati jog bérbeadása.** Ó-Verbász községe vadászati jogát f. hó 30-án adja bérbe.

* **Megrendítő szerencsétlenség.** Wuits Sándor, Zenta közig. tanácsnoka, látási képességét csaknem teljesen elvesztette. Az elte delén, a legjobb munka-erőben levő, derék férfiu esete általános s őszinte sajnálatot kelt minden körben.

* **Egyházmegyei hirek.** Szulik József prépost és ó-becsei esperes-plébános, az ó-becsei kerületi esperesi hivataltól saját kérelmére folmentetett. Helyére Matos János szent-tamási plébános és kerületi jegyző neveztetett ki az ó-becsei kerület esperesének, Ujhelyi Agoston moholyi plébános pedig kerületi jegyzőnek.

† **Halálhir,** Alulirottak fajdalomtól megtört szivvel jelentik Jozits Matyásnak f. é. deczember hó 20-án d. u. 2 órakor, életének 80-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei, e hó 22-én, vasárnap, d. u. 3 órakor fognak örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1889. deczember hó 21-én. Áldás és béke porai felett! Cigits Beta testvére, Jozits Magdolna, Jozits Teréz, gyermekei, Jozits Róza menye, Jozits Simon, Jozits Péter, Jozits Teréz, Jozits Gyula unokái, A temetést Probojesovits Mariska rendezte.

* **Meghivó** a zombori felsővárosi óvóegyesület javára Zomborban, 1889. deczember 28-án a Vadászkürt szálloda emeleti termeiben tartandó hangversennyel egybekötött tánczfüzérkéhez. Műsor: I. Rossini: „Gazza ladra," trio. Hegedűre, zongorára és harmoniumra. Előadják Herczenberger Matild kisasszony, Bergmann Agost ur és Komlós Armin ur. II. Mozart: Aria „Figaro lakodalma" vig dalmüből, énekli Szabácsy Anna kisasszony, a budapesti magy. kir. zeneakadémia tanitványa, zongorán kiséri Bieber Gyula ur. III. Kiss: „Gedővár asszonya." költemény; szavalja drd. Birnbaum Dezső ur. IV. Rotschild bárónő; „Si vous n'avez rien á me dire" Gregh Lajos. „Parais á ta fenetre." Franczia dalok, énekli Malberg Henriette kisasszony, a bécsi Conservatorium tanitványa. Zongorán kiséri Herczenberger Matild kisasszony. V. Sipos Antal: Concertábránd. Dobosi emlék. zongorán játsza Herczenberger Matild kisasszony. VI. Beriot. VII. Hegedűverseny. Előadja Komlós Armin ur, zongorán kiséri Herczenberger Matild kisasszony. — A közreműködő hölgyek és urak szivességből lépnek fel. A tánczhoz Herczenberger Sándor zenekara játszik. Kezdete 8 órakor. Belépőjegyek 1 frtjával kaphatók minden nagyobb üzletben és este a pénztárnál. Felülfizetéseket a jótékony czél érdekében köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendező bizottság, a mely egyuttal tömeges látogatást kérve, kijelenti, hogy külön meghivókat nem bocsát ki.

* **Magyar** államvasuti zonajegyek általános elárusitása. A m. kir. államvasutak igazgatósága tudatja következőket: Ez évi deczember hó 1-től kezdve a budapesti m. kir. pósta és távirdahivatalokban — a főpostahivatal, az angyalföldi és a Budapest jobbparti pósta és távirdahivatalok kivételével — továbbá a m. kir. államvasutak vonalai mentén fekvő nagyobb városokban levő pósta és távirdahivatalokban, nemkülönben a budapesti nagyobb szállodákban, s dohánytözsdékben s végre a m. kir. államvasutak budapesti és vidéki menetjegyirodáiban, valamint a bécsi menetjegyirodában (Kärntnerring Grand Hotel) a m. kir. államvasutak valamennyi állomásaira és viszont szóló zónajegyek adatnak el. E jegyek nemcsak a kiinduló állomástól az illető rendeltető állomásig, hanem egyuttal visszautazásra is válhatók, mely czélra azonban két ily jegy adatik ki, még pedig, egyik az oda és egyik a visszautazásra. — Hasonlóképen válthatók oly jegyek is, melyek a m. kir. államvasutak bármely állomásáról a jegykiadó állomásig érvényesek, mely jegyek előnynyel használhatók oly esetekben, ha valaki a vele összeköttetésben álló üzleti személyeknek, vagy rokonai és barátainak bizonyos alkalmakra, mint a most közelgő ujévi ünnepekre jegyet akar küldeni, hogy a jegyküldőt az illető meglátogathassa. Az általánosan elárusitandó zónajegyek azon nagy előnnyel vannak összekötve, hegy azokkal az utazás bármikor megkezdhető a nélkül hogy ezen jegyeket a személypénztárnál lebélyegeztetni kellene és ennélfogva azokkal minden további alakiság nélkül egyszerüen a vonatba be lehet szállni.

* **Meghivó.** — Az idei évben Zomborban Sándor Réla főispán ur Ő méltósága védnöksége alatt rendezett általános ipar és kereskedelmi kiállitás tüntető érmei és oklevelei elkészülvén, azok a városháza nagy termében 1890-dik évi január hó 5-én d. e. 10 órakor fognak kiosztatni. Az ezzel kapcsolatos ünnepély programmját a kiállitás igazgatósága a következőkben állapitotta meg: 1. „Szent az érzet . . ." Énekli „a zomhori népkőri iparos dalárda" 2. Titkári jelentés a kiállitásról. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése a pénztári állapotról. 3 Határozat hozatal a kiállitás jövedelmének hová fordítása iránt. 5. A kiállitási érmek és oklevek kiosztása. 6. „Szózat" Énekli „a zombori népkőri iparos dalárda." Ezen ünnepélyre ugy az érdekelt iparos és kereskedő urakat, mint a nagy érdemü közönséget van szerencsénk tisztelettel meghivni. Zombor, 1889-dik évi deczember hó 19-én. A kiállitás igazgatóság nevében: Schäffner József Zsulyevits Ernő kiállitási elnökök.

* **Uj városháza** Szabadka város, az igazságügyi palota fölépitése után, monumentális városházat fog emeltetni, a melyre nézve két fővárosi épitő nyujtott ugyan már be tervezetet, de a nyilvános pályázatot csak ezután fogják kiirni. A szabadkai iskolaszék konstatálta, hogy a tankötelesek oly nagy része nem látogatja az iskolát, hogy még harminez elemi iskolai tanitóra volna szükség, ha az összes tankötelesek iskolába járnának.

* **Az ujvidéki lövészegyesület** uj díszes lövőcsarnokát o hó 15-én avatták fel ünnepiesen. Este az uj lövőház disztermében — mint levelezőnk irja — 150 teritékü banket volt, melyben részt vett Flatt főispán is. Nagy hatást tett a főispán tósztja, melyben kivánta, hogy legyen a csarnok központja az ujvidéki társadalomnak. Az ünnepélyen jelen voltak a város intelligens elemei, melyek között jótékony kapcsot képez a lövészegyesület, a mely rövid idő mulva száz éves fennállását ünnepli.

* **Az italmérési engedélyek.** Az italmérési engedélyek kiadására a pénzügyigazgatóság megszünt illetékes lenni, mert az italmérésre a kizárólagos jogosultságot tudvalevőleg a város nyerte el s igy az van följogositva arra, hogy egyeseknek, az 1890. év elejétől kezdve, az italoknak kismértékben való elárusitására és kimérésére engedélyeket adjon. Ennek következtében a pénzügyigazgatóság az italmérési engedélyek kiadásáért hozzá benyujtott kérvényeket, érdemleges elintézés végett, mind át fogja küldeni a városi hatósághoz. Azoknak pedig, a kik a pénzügyigazgatósághoz italmérési engegélyért eddig még nem folyamodtak, szolgáljon tudomásul, hogy eziránt való kérvényüket most már nem a pénzügyigazgatósághoz, hanem a hatósághoz nyujtandók be.

* **A regale-kártalanitási** összegekre vonatkozó magánjogi igények eldöntése és a kártalanitási összegek utalványozása tárgyában követendő eljárást szabályozó igazságügyminiszteri rendelet végleg meg lévén állapitva, e rendelet a hivatalos lapnak egyik közelebbi számában közzé fog tétetni. A rendelet 1890. január 1-én lép ugyan hatályba, de gyakorlati alkalmazásba vételének esete csak akkor fog fölmerülni, a mikor a pénzügyi hatóságok a végleg megállapitott kártalanitási tőkét, a járadékszelvényeket bíróli letéthe helyezik, és erről az illetékes törvényszéket az iratok átküldése mellett értesitik. Az igazságügyminister intézkedett, hogy a „Rendeletek tárának" ezen rendeletet tartalmázó része külön lenyomatban elegendő számu példányokban, mielőbb megjelenjen és forgalomba hozassék.

* **Elvi határozatok vizjogi ügyekben.** A földmivelésügyi miniszterium vizjogi ügyekben legutóbb az alábbi elvi jelentőségü kijelentéseket tette: Vizmüvekhez hatósági engedélyhez nem kötött létesitésére irányuló eselekmények kihágást nem képezhetnek: ha a vizmüvek átalakitása szükségesnek mutatkozik, annak elrendelésére a vizrendőri hatóság illetékes. — A községek belterületén levő mocsarak locsapolásánál követendő eljárásra nézve az 1885. évi XXIII. t.-cz. alkalmazandó. — Locsapolás azéljából a vizjogi törvény 130. §-a értelmében létrejövő társulatok alakulásánál a terület szerinti többség szükséges. Az alakuló közgyülésen az alispán, illetőleg helyettese van hivatva elnökölni. — A ki vizmüvét kellő időben igazolás végett az illetékes hatóságnál bejelentette, az a vizmü fönnállására terjedelmére és időtartamára nézve a vizjogi törvény 192. §-ában biztositott jogot megszerezte s attól többé el nem üthető.

* **A biztositás-ügy reformja.** Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter legközelebb egy törvényjavaslatot szándékozik a képviselőház elé terjeszteni, mely nagy fontossággal bir a magyar biztositásra nézve. Első sorban a Magyarországban is működő külföldi biztositási társaságokat érinti a törvényjavaslat. E társulatok szigoru állami ellenőrzés alá helyeztetnek: kötelességükké tétetik minden ágára szükséges tizezer forintnyi kauczió. A kauczió összege ezentul változó lesz és az üzletév folyamán befizetett díjtartalék összege szerint fog megszabatni. A kaucziót továbbá nem valamely hitelintézetnél, hanem az állampénztárban kell deponálni. Ez ujabb intézkedések nem vonatkoznak az osztrák biztositó társaságokra, a melyek fennálló reciprocitás értelmében a magyar társulatokkal egyforma elbánás alá esnek. A kereskedelmi miniszter mindazáltal az osztrák biztositó társaságokra nézve folveti adófizetés kérdését, mert ezek az intézetek a Magyarországon kötött üzletek után is Ausztriában fizetnek adót; továbbá megfontolás tárgyává tételtett az a kérdés, hogy az osztrák társulatok nem kötelezhetők-e arra, hogy vagyonuk aránylagos részét magyar állampapirokba fektessék. Határozat azonban ez iránt még nem hozatott. A mi a magyar biztositó társulatokat illeti, ezek most csak a kereskedelmi törvényintézkedéseinek vannak alávetve. A kereskedelmi miniszter egy szabályzatot akar most kidolgoztatni, mely a kormánynak biztositja a főfelügyeleti jogot, még pedig oly módon, hogy e felügyelet alapjan közigazgatási uton lehet föl az esetleges visszaélések ellen.

* **N.-Palánka.** Utépités. A novoszelló-szotini révhez vezető utnak 5322 frt 95 krral előirányzott kiépitésére a n.-palánkai kir. kinestári ispánsággal deczember 13-án megtartott árlejtésen Brüker Jakab 12 százalékot. Oszvald Antal 10.5 és Oszvald Antal és társa (mind német-palánkai vállalkozók) 20.6 százalékot engedtek az előirányzott árból. Oszvald Antal és társa ajánlata fogadtatott el.

* **Az egyptomi szembetegség** Zentán és Ó-Kanizsán is veszedelmesen terjed. — Az utóbbi helyen csak az iskolás gyermekek között 190 trachomását találtak. A hatóságok a legszigorubb óvintézkedéseket tették a baj terjedésének meggátlására.

)(**Kellemetesb meglepetést** semmivel sem szerezhet inkább az ember barátjainak a karácsonyi és újévi ünnep alkalmából mint Cognac-kal. ezen egyaránt kiváló élvezeti — és nélkülözhetlen házi szerrel. Tessék Berger, Volk & Cie bécsi czég-Cognac-ját választani, melynek minősége a legdrágább francia gyártmányokkal kiállja a versenyt: sőt ezeknek elébe vonandó valódiságánál lényegesen jutányosb áránál fogva. A mai „Cognac naturel" feliratu hirlaphirdetésünkban mindazon czégek kitüntetvék, melyeknél ezen ajánlatraméltó Cognac-fajta kapható.

)(**Egy szakértő masseur** ajánlkozik a zombori közönségnek gyürömódszer (massage) és hydropathikus gyógymód alkalmazására. Bővebb értesitést nyújt dr. Pavaj Armin gyakorló orvos és e lap kiadóhivatala.

)(**Hogy lehet az időjárást** előre meghatározni. Egyedül csak a hygrometer, illetőleg egy vegetabilis időjárási óra segélyével. Ez már 24 órával az előtt pontosan jósolja meg az időjárást.

Baross miniszter legujabb leirata.

Nem ritka dolog és gyakorlati életben már többé feltünést sem okoz, ha olyan találmányok és intézmények, melyeknek jótékony hatása az emberiségre nézve kétségtelen, a kezelés és kivitel közül elkövetett visszaélések által valóságos csapásai lesznek a lakosságnak.

A kormányoknak az efféle visszaélések ellen a társadalmat megvédelmezze és azokat az intézményeket és vállalatokat melyeknek hasznos és nemes czéljaik vannak, e czélok utáni törekvésben hathatósan és az államhatalom minden jogtényezőjével támogassa.

A biztosító társaságokról szólván, azok közérdekü czéljairól itt külön megemlékezni teljesen fölösleges. Anynyit irtak és beszéltek már e tárgyról, hogy majdnem minden gondolkozó ember meggyőződtetett a biztosító intézetek közhasznú hivatásáról és azokról a nem kicsinylendő jótéteményekről, melyeket a biztositás nyujtani képes.

Ámde az is kétségtelen, hogy sokoldalú előnyei mellett a biztositás számos oly visszaéléseknek nyit ajtót, melyeknek épen a kevésbé vagyonos társadalmi osztályokban nem kevés ember esett már áldozatul.

Vannak biztosító intézetek, melyek szemes és élelmes ügynökségek utján Magyarország egész vidékén dominálnak és ezrekre mennek a biztositottak, kik életüket és vagyonukat kötik le jóhiszemüleg egy oly biztositási társaságnál, melynek igazgatósága utóbb defraudál, vagy a befizetett összegek könyelmü kockáztatásával az intézetet a vagyonbukás szélére sodorja.

Ezek az intézetek gyakran több ezerre menő családot tesznek tönkre és a törvény mindössze csak azt az elégtételt nyujtatja a károsultaknak, hogy a bűvös igazgatót két három esztendőre hüvösre téteti, ha ugyan előbb jónak nem találta egy kicsit megugrani Amerikába.

A közönség feljajdulása a legkevesebbb esetben hat el a kormányok keleti kényelemmel és neszfogó szőnyegekkel kirakott palotáiba és ha mégis akad kormányférfiu, aki a közönség panaszai elől el nem zárkózik, akkor a közvélemény köteles mindent elkövetni, hogy a felpanaszolt bajok gyorsan és alaposan orvosolhatók legyenek. Baross Gábor kereskedelmi miniszter nemrég ugyanis leiratot intézett egynémely biztosító társasághoz, valamint több osztrák biztosító társaság budapesti ügynökségéhez, melyekben arra figyelmezteti őket, hogy tudomása szerint a károk felvétele és a biztositott összegek kifizetése alkalmával visszaéléseket követnek el. E leiratban a miniszter azzal fenyegeti az illető társaságot és ügynökségeket, hogy a visszaélések ismétlése esetén a közönséget arra fogja a közigazgatási hatóságok utján inteni, hogy az illető társaságokkal való érintkezéstől tartózkodjanak, és hogy az ilyen társaságoktól az üzletet is megvonja.

Erélyes szavak ezek és igazságosak és ép azért rossz vért szültek némely biztosító intézet igazgatósági helyiségeiben. Ujjal lehet rámutatni azokra a biztosító társaságokra, melyek a miniszteri intéstől nagyon is megfáztak, attól tartván, hogy üzérkedéseik alapja teljesen meginog és lehetetlenné válik Magyarországon való szereplésük, ha a hatóságok őrszeme lépten nyomon kiséri fogja manipulációjukat.

Ezek a külföldi ügynökségek eddig zsákmány gyanánt tekintették a jóhiszemü magyar népet, melynek zsebeiből nagyszáju ágensek ugy kihuzzák az aranyokat, mint Bosco bűvész ujjai a szallagokat huzzák ki médiuma szájából.

Valóban ideje volna, hogy a közönség felocsudjék a külföld imádás hypnotizáló hatása alól és végre egyszer átlátná, hogy a hazai biztosító társaságok mégis csak több biztositékot nyujtanak, mint ama betolakodott idegenek, kik a magyar pénzt külföldre viszik ugyan, de ha a biztositott összegek kifizetésére kerül a sor, akkor egérlyukat keresnek minden áron.

Egyáltalán nem érthető, hogy annyi visszaélés után, miért is bizza magát a magyar közönség idegen biztosító társaságokra. Ha nem volna oly jeles hazai biztosító intézetünk, mint az „Első magyar ált. biztosító társaság“ akkor még hagyján, mert a közönség hazai intézet hiányában kénytelen volna felkeresni a külföldi biztosító intézeteket, nemsokára teljesen szükségtelenné fogja tenni Magyarországon.

A. É.

Látogatás Jókainál.*)

— Csevegés. —

«György lovag», «Mephisto» s a jobblétre szenderült «Szent-Mihály» szelleme nem veszik rosz néven, ha ez egyszer kiszoritom őket helyükből s e lapok tisztelt olvasói megbocsátnak nekem, ha a rendes «Hét tükre» helyett hazánk koszorus költőjénél: Jókainál tett látogatásomat irom le e sorokban, a mely látogatás nagyon közelről érdekel mindenkit, a ki lapunk nagy családjának barát- és ismerős köréhez tartozik.

Bizony, bizony, gimnazista koromban, a györi benczések iskolájának padjában, midőn még csak ugy suttyomban olvasgattam Jókai regényeit, még álmodni sem mertem volna, hogy én valaha szinről-szinre fogom látni, sőt mi több: meg is látogatom a nagy irót.

De hát a sors kereke össze-vissza hányja az embereket s igy engem is, mint szerény vidéki prokátort egyszerre csak a fővárosba röpített s én csakhamar az irók és művészek egyletében, néhány év előtt a Strausz tiszteletére rendezett estélyen, nemcsak beszélni, de még táncolni is láttam a bajos Ligeti Irmával Jókait s ahhoz a viharos éljenhez, a mely e tánczot kisérte, magam is szivvel lélekkel hozzájárultam és hálát adtam a gondviselésnek, hogy ezt is megértem, hogy ifjukori vágyaim első része beteljesült. S a második része? . . . No, itt Brankovits György barátom vállalkozott a gondviselés szerepére, a ki az első havas reggelen azzal állitott be hozzám, hogy:

— Uram, uram, kiadó uram! A «Képes Családi Lapok» már két év óta képezik tulajdonodat s én még sohasem ejtettem ki azt a szót, hogy: «kell!» most azonban határozottan kijelentem, hogy én az 1890-ik évfolyamnak első számát Jókai regénye nélkül meg nem szerkesztem. Jókai nekem mindenáron kell!

Hogy e lapok tisztelt olvasói tisztába legyenek egy szerkesztő «kell»-jének a fontosságával és jelentőségével, megsugom önöknek, hogy ez éppen annyi, mint mikor a kedves feleség ajkáról hangzik el.

A téli kabátba bujni s a kalap után nyulni egy percz müve volt s csak az utczán jutott eszembe, — hogy hiszen azt se tudom, hol lakik — Jókai. Szerencsémre az Andrássy-ut szögletén Komócsy József poétába ütköztem s ez utbaigazitott ugyan, de bizalmasan meg is sugta, hogy Jókaihoz hiába faradok, mert az 1890-ben megirandó müveit már 1880-ban előre biztositottak maguk számára a lap- és könyvkiadók.

Ez ugyan hideg zuhanyként hatott reám, pedig ugy is hideg volt a légáramlat, de fülemben csengett még mindig szerkesztőm «kell» s én a Jókai elöszobájába léptem be elszántan. Négy-öt urat találtam már ott, lap- és könyvkiadó volt valamennyi s hosszura nyult arczcsal távozott valamennyi.

Végre rám került a sor. Szemben állottam azzal a jóságos arczczal, ram tekintettek azok a szelid, rokonszenves szemek, a melyekből én reményt meritve, jövetelem czéljat s hérelmemet előadtam.

Ah! Komócsynak igaza volt! Jókai hangja barátságos, megnyerő, de a válasz leverő vala!

— Kész kéziratom nincs. Regényirásra nem vállalkozhatom, mert igen, igen el vagyok foglalva!

— De nagyságos uram! — iparkodtam őt, szerkesztőm «kell» jére gondolva, kapaczitálni. — A «Képes Családi Lapok» ujévi száma Jókai Mór neve nélkül csak nem jelenhet meg. Ezt csak be méltóztatik látni!

— Nono, — válaszolá ő — csak ne oly tüzesen, kedves barátom, én sem fogok örökké élni!

— A haza nevében kérem! — kiáltám lelkesülten — ne gondoljon a halálra, a mely ellen különben is már biztositotta halhatatlansága s igy én ismételve regényt kérek!

— Meg lesz, meg lesz — felelé mosolygva — de hogy mikor, azt meghatározni nem tudom. Talán az év folyamában, talán, de most nem lehet!

A «talán» mindig töviskent hatott reám; de most kétszeresen éreztem a szurását s szomoruan elbucsuztam. Utközben csak az a gondolat vigasztalt, hogy az én szerkesztőm «kell»-jénél mégis csak nagyobb ur a «nem lehet!» Szinte örültem neki, miként fog az én Brankovics barátom a «nem lehet» alatt összeroskadni! És . . .

Nem roskadt össze kérem, még csak csüggedés se mutatkozott az arczán, leült nyugodtan az irószalhoz, irt Jókainak egy szép levelet s csudák csudája, már harmadnapra kezeink közt volt Jókai legujabb «Kassai Dániel» czimü regényének az eleje, a következő szellemes sorok kiséretében:

Tisztelt barátom!

Andrássy Gyulától hallottam, hogy igérni nehéz, megtartani már könnyü: ezért én is sietek valami könnyü munkával beváltani a nehezen tett igéretet. Rövid időn küldöm a folytatást.

Szives üdvözlettel maradok

Budapest, 1889. 5/12. igaz hive

Jókai Mór.

Ime, lapunk tisztelt olvasói, igy jutottunk mi s igy jutnak 1890. évi évi január hó 1-én önök is lapunk hasábjain Jókai Mór egy eredeti regényéhez, melynek már a kezdetén is végtelen jóizüt kaczaghatunk mi s a mely valóságos élvezetet fog nyujtani önöknek is.

Én pedig életem legszebb napjai közé számitom azt a napot, midőn Jókait a saját otthonában láttam s jövőben még nagyobb respektusom lesz a szerkesztő «kell»-je előtt!

Dr. Murányi Ármin.

*) A „Képes Családi Lapok“ 51. számából.

Bács-Bodrogh vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1890. évre.

Chottek Ottó gr. (megh.), Fernbach Bálint, Fernbach Antal id. Lelbach Ádám, Dungyerszky Lázár, Latinovits János id. Rédl Béla báró, Rédl Lajos báró, Weindl Mór, Vojnits Lukács id. Vojnits József, Szemző Mátyás, Popovits Vazul ügyvedi oklevél, Lelbach Konrád, Pilaszánovits József, Szemző István, Wámoscher Nándor, Ámán József, Lelbach Péter, Latinovits Ernő, Vény Márton gyógyszerészi oklevél, Kohn Lipót, Löbl Salamon, Ginder Ignác, Törk János, Ungár Ferencz, Roheim Károly, Krähl Adolf, Szemző László, Rácz György, Lelbach János id. Rudics Gergely, Rudics Farkas, Latinovits Géza, Széher Mihály, Cseh Ervin, Latinovits Pál, Löbl Sándor, Dungyerszky Milán, Vujevits Zakár ügyvédi oklevel, Dungyerszky Jakab, Vissy Károly ügyvédi oklevél, Rosenberg Adolf, Pollák Jakab, Nagy István ügyvédi oklevél, Vojnits István dr. államtudori oklevél, Szemző Gyula, Szilágyi Mór ügyvédi oklevél, Freund Ferencz, Heincz Albert, Alföldy Gedeon dr. ügyvédi oklevél, Kovács József, Deutsch Adolf, Grigorievits Péter lelkész, Reich Salamon, Mannheim Ármin dr. ügyvedi oklevél, Vojnits Máté, Birnbaum Ernő, Ungár József, Fernbach Antal ifj. Mayer János, Szalay Károly ifj. Ungár Benjámin, Löbl Jakab, Pollák Henrik, Vuits Sebő, Raffai Sándor, Gieszkán Mór, Paukovits Ernő, Gräber Ferencz, Szlávy János ügyvédi oklevél, Gräber Gyula, Manojlovits Glisó, Engelmann, Zsigmond, Engelmann Adolf, Jankovits Aurél, Kohn Mór, Gerber Nándor, Sztratimirovits György, Vighardt Ede, Freund Vilmos, Dukai Mátyás János, Rottfeld Jakab, Kis Ábel, Kovacsics Emil ügyvédi oklevél, Poppovits Sándor, Bognár István, Müller János ifj. Pillischer Mór, Obláth Mór, Matkovits Lajos, Alexievits Demeter, Bellán Mihály, Gyorgyovánszky György, Manojlovits L. Miklós fia, Ratkovits Ferencz, Dungyerszky István, Korbay Károly, ügyvédi oklevél, Horvaczki János, Dekker Gyula dr. ügyvédi oklevél, Ungár Lajos, Obláth Lázár, Jovánovits M. Dusán ügyvédi oklevél, Engelsman József Gyorgyevits Iván, Milkó Ignác dr. orvosi oklevél, Nikolics Milos, Katyánszki Dániel, Löbl Vilmos, Piszár János, Kiss Sándor gyógyszerészi oklevél, Verle Henrik, Krahl József, Heincz Nándor, Schik Mátyás ügyvédi oklevél, Görgei János, Katyánszky Athanasz, Zsivkovits János báró, Bérgel Antal, Jovics Tivadar báró, Gavanszky Tivadar (dokin) Geyer Henrik, Schäffer Salamon, Gál István, Dungyerszky Bogdán, Jojkics Mladen dr. Katyánszki Mladen, Strausz Salamon, Krishaber Simon Zimmermann Henrik, Ofner Ignácz Schlagetter Gyula ügyvédi oklevél, Grünfelder József, Oberländer Fülöp, Speiser József, Gavanszki Lázár, Bodrogh Mór, Schvarcz József, Joó Nándor, Dudás Nándor, Dungyerszki Tivadar Gy. Vuits Vazul, Grósz Illés, Császár Ferencz, Vojcsena József ifj. Czilczer Jakab, Appel Ede, Ertl János id. Veisz Jakab id. Piukovits József, Mikosevits József ügyvédi oklevél, Dungyerszki Izidor Vojnovits Vazul, Gombos Béla, Kármán József lelkész, Grünbaum Fülöp, Aman Antal Schvarcz József, Gombos Zsigmond, Keritès István, Debelyáczki Izidor, Tripolszki Ágoston, Leopold Antal id. Körmendi Gyula, Zsilávszky Kános, Dudás Lajos, Nagypál Pál, Varga István, Seichl Péter, Radojcsin György, Stasser Lajos dr. ügyvédi oklevél, Kaziczi Antal, Kovacsev Radivoj, Nagy István, Freund József, Jovanovits György ifj. Horváth Lukács bögre, Horváth Mihály, Halbrohr Adolf, Fischer Izsák, Tóth József ifj. Rudics Imre, Vuits János, Basch Alcert, Basch Herman, Katzánszky Tritun, Ábrahám Herman, Herczfeld Jakab, Fuchs György, Schweipert Tamás, Dobrojevits György lelkész, Varga Mihály, Tóth Márton, Borovszky Károly lelkész, Dudvarszky Péter, Keczeli Mészáros Antal Szászy János mérnöki oklevél, Leinwéber Miklós, Pecze, András János, Fischer Adolf, Milovánov Gábor, Jankovits Gyula ügyvédi oklevél, Eremits Tivadar, Dimitrievits Milos ügyvédi oklevél, Vuits Pál, Varga György, Löbl Simon, Varmuzsa Mihály, Lajthay János lelkész, Veréb János, Dombovits Márton, Dinyácski Lázár, Tóth István ifj. isaszegi, Ertl István, Horti Tamás, Vidákovits Ádám, Ertl Jánnos ifj. Ertl József, Dudás Antal, Boross Lukács, Traub József állatorvosi oklevél, Soraka Iván, Drach Henrik Sudics Pál, Stökl Jakab, Matkovics Bertalán lelkész, Vámoscher Mihály, Csihás Ferencz, Dudvarszky Gigó, Janik Antal, Diener János, Joczi s Mladen, Terék Károly, Herez Ede, Löbl Mór ifj. Hirchenhauser Herman, Jausz János, Tüske János (Márton fia.) Zsivkov Péter, Tesits Sándor, Kuczurácz Pál, Ferbach Márton, Baum Ádám, Tóth József Pekő István, Nenadovits Omér, Löbl Samu, Kresztits Timó, Hadzsi János orvosi oklevél, Botka István, Tóth Ádám Péter, Loschitz Vilmos, Hubert I. L. Lengyel Dávid János, Thalheimér Károly, Robiesek Adolf, Kurka Károly lelkész, Kadvány Mihály, Gutvein Lajos dr. orvosi oklevél, Deutsch Ferencz, Mészáros Ignácz, Bóbits Károly lelkész, Veisz József, Kuczurácz Gábor, Schuhmacher Rudolf, Zsótér Andor, Dungyerszky Lukács Sándor, Szteits Demeter, Beyer Frigyes, Deli Imre, Mutch József, id. Schneider Kornél, Lőrincz Pál, Reiner Jakab, Milkó Mór, Szuppek Béla, Horovitz Adolf, Pilliskher Adolf, Mainszky Szima, Dér András ifj. Tukács János, Sztriesevits Áron, Kővágó Lőrincz, Cziráky József, Hevér Péter ifj, Fratriesevits János, Brichta Mór, Kohut Mihály, Horváth András Fuchs Vilmos, Obláth Mór, Leopold Márton, Gombos Lőrincz, Freidinger Simon; Dinyácski Nesztor, Simon Péter.

Irodalom.

— **A „Divat-Salon“**, e rendkivül diszes és valóban páratlan fényüzéssel kiállitott divatlap legujabb füzetét örvendetes meglepetéssel kaptuk. Meglepett bennünket az a feltünő haladás, melyet e lap hazánk időszaki irodalmában képvisel. Eltekintve attól, hogy körülbelül 100 legváltozatosabb irányu, eredeti, legujabb divatképet közöl, a mi e füzetnek különös varázst kölcsönöz, két oly szines boritékképpel találkozunk, mely a technika óriási fejletségéről tanuskodik. Ami e füzetben különösen eredeti az, hogy a toilettkk oly részletességget leirva, hogy minden nő a legkönnyebben tájékozhatja magát. Ennyire sikerült divatlapot, megvalljuk, eddig sem nálunk, sem ö külföldön még nem láttunk. a „Divat-Salont“ hazánk két legkitünőbb irónője Fanghné Gyujtó Izabella és Szabóné Nogáll Janka szerkeszti, kik e lap irodalmi részét önálló becsüvé teszik. Megemlitjük még MáriaeDorottya főherczegnő jól sikerült arczképét, melynek helyén minden füzetben egy-egy actuál s női arczkép jelenik meg. A „Divat Salon“-nak mind e mellett legnagyobb előnye, fél annyi árban kapható, mint bármely más divatlap. Ára egész évre csak 6 frt, fél évre 3 frt, évnegyedre 1 frt 50 kr. Megrendelhető a „Divat-Salon“ kiadóhivatalánál Budapest, V., Gizella-tér 1. sz,

— **Vettük** a Lampel Róbert kiadásában megjelent „A munka öröme és dicsősége“ cz. művet. Irta Mantegozza nyomán dr. Kerékgyártó Elek. A munka öröme és dicsősége kedves olvasmánya lesz az ifjuság ama részének, mely nem csupán szórakozást keres az olvasásban, hanem szivét gazdagitani, elméjét művelni, lelkét nemesiteni akarja. Az eszméknek oly pazarsága, a gondolatok mélysége lépten-nyomon bámulatba ejtenek bennünket. Minden fejezet a főtémának egy-egy variátiója, s valóban igazi zsenialitás, a tudásnak sokoldalusága, a tapasztalatnak rengeteg tárháza szükséges ahoz. De nem csupán a gazdag tartalom érdeme a könyvnek. Az előadás mindvégig vonzó, hol drámai elevenségével hat, hol nemes egyszerüségével bájol el. Meglep bennünket a a hangnak melegsége, meggyőző ereje, közvetlensége, melynek megfelel a szép nyelvezet. Nem csupán tiszta magyaros, hanem mindennütt a tárgyhoz simuló, emelkedett, erőteljes, egyszerü és keresetlen. Oly könyv ez, melyet nem elég egyszer elolvasni. Akárhol és akárhányszor nyitja is fel azt a fiatal leány vagy az ifju, mindig épülni fog rajta. Missiót végez s valódi érdemeket szerez magának az, ki a jövendő nemzedék szivéből kiöli az előitéleteket és beoltja az erények egyik legnagyobbikát, a munkásságot. Szerzőnek tehát őszinte szivből kivánunk szerencsét művéhez. Nagy feladatot tüzött ki maga elé: de, mert a valódi ügyszeretet, az ifjuság iránt való meleg vonzalom lelkesitette, megoldotta feladatát. Kivánjuk, hogy minél szélesebb körben legyen ismertté könyve, és hogy azzal a méltánylással találkozzék, melyet megérdemel. Melegen ajánljuk minden szülő figyelmébe, mint a karácsonyi könyvpiacz egyik legbecsesebb ujdonságát.

Ha ez a tengerár . . .

Ha ez a tengerár: az élet,
Zajgó hullámival
Fölötted összecsap, s lezúg
Reád egy vad vihar . . .

Sajkád: a gyarló ember-ész
Lejt-siklik tétován,
S már-már a mélybe vágysz alá,
A Lurley dalán:

Fogózzál jól karomba, és
Tarts velem szüntelen;
Ne nézz se jobbra, balra se,
Csak bátran jőjj velem.

Legyen sötét és uttalan
Előttünk a jövő,
Az égen gyászos éj, a melyre
Tán virradat se jő:

Egy perczre kétely lelkedet
Ne fogja el, szivem!
A czélig elvezetlek, — mert
Szeretlek — kedvesem!

Amaranth.

Egy kis hóvihar.

Az adőtelügyelőné salonja telve van kisebb-nagyobb mértékben csinos, — de egyaránt ujságot, pletykát hallani éstovább adni szerető hölgyekkel. Csak a tanácsos ur csinos és fiatal neje nincs itt, a miből logice következik, hogy a diskurzus róla folyik,

— Hol van, mért nem jött, mi baja? — stb ily kérdést intézett egymáshoz a hölgykoszoru, — csak a hamis szolgabiróné nem szólt semmit, hanem titokzatosan mosolygott.

— Nyilasné tudja! ő hallgat, ő mosolyog. Ki vele! Mondjon el mindent, a mit tud! — kiálták unisonó.

— Igen, én tudok valamit, — mondá Nyilasné ördöngős mosolyra vonva picziny ajkait, — s el is mondom, ha megigérik, hogy köztünk marad!

A társaság erősen bizonyitgatá, hogy mindent titokban tart, a mi azt jelenti, hogy holnap nemcsak az egész város, hanem a fél megye tudni fogja.

Nyilasné előtt elég biztositék volt az ünnepélyes igéret s elkezdé a történetet.

— Kedveseim, önök mindnyájan tudni fogják, hogy Kőszeghyné, a tanácsosné igen csinos és kissé kaczér. E miatt a a tanácsos ur, ki már nem éppen mai gyerek, nem kis mértékben féltékeny.

A társaság helyeslőleg bólintott, mire Nyilasné folytatá.

— Tegnapelőtt délután hivatalos ügyben el kellett volna utaznia, de a pályaháznál nem csekély bosszuságával tudtára adták, hogy a hófuvások miatt, csak reggel indulhat a vonat, s igy nolens-volens haza kellett hajtatnia.

— Ah! Ah! — kiáltott a hallgatóság — hisz ez érdekes. Ez igazán egy franczia regénybe illő affaire!

— Hazaérve — folytatá az elbeszélő — nem kis meglepetésére, czilindert sétabotot látott az előszobában Kőszeghy ur. Rosszat gyanitva, a szobalányhoz fordult, kérdezvén, hogy ki van itt. A szobaleány csak alig pár napja jött vidékről Kőszeghyékhez és igy nem adhatott bővebb fölvilágositást, minthogy néhány perczczel a tanácsos ur elutazása után, egy csinos fiatalember jött, a kit őnagysága várni látszott, mert ugymond, azonnal bebocsáttatta boudoirjába s a szobalánynak meghagyta, hogy mig ő nem szólitja, senkit be ne bocsásson! Kőszeghy ur ugy érezte magát, mint a kit a guta simogat. Fejéhez kapott és tompa nyögést hallatva támaszkodott egy székhez, hogy össze ne rogyjon. Majd összeszedte magát s vadul forgó szemekkel, vonagló ajakkal és ökölre szoritott kézzel, mint a hogy egy megcsalt szerelmes vagy férj szokott tenni, rohant a homályos szobákon át neje boudoirjába. Az ajtónál megállt s benézett a kulcslyukon. Alig tudott egy kifelé igyekvő kiáltást elfojtani. Képzeljék, mit látott?

A tanácsosné a sophan ült és mosolyogva hallgatá az előtte térdelő fiatal ember szavait, ki az ajtón kukucskáló tanácsos úrnak háttal volt.

Hogy mit beszélt, azt a tanácsos úr nem hallhatta, hanem gyorsan benyitva az ajtót betoppant s dühtől remegve állt meg a boudoir közepén.

A tanácsosné halkan felsikoltott, a csinos fiatal ember pedig meglepetve ugrott fel, s néhány érthetetlen szót mormogott.

A tanácsos úr némileg visszanyerte hidegvérét, s ezeket mondá:

»Asszonyom, láttam a mit láttam!
E percztől fogva nincs egymáshoz közünk!
Huszonnégy óra alatt sziveskedjék elhagyni házamat!
— Ön pedig uram, ha gentleman, tudni fogja mi a teendője! Kérem névjegyét.»

Mig a gavallér névjegy után kotorászott zsebében, az asszonyka csodálkozását fejezte ki férje gerjedelme felett; — s azt mondá, hogy absolute nem érti őt.

»Hah! Kigyó! Hát még ezt sem lehet megérteni???

Ha egy férjes nő imádókat fogad, azt hive, hogy férje elutazott; — ez visszajő a hófúvás miatt és nejénél egy uracsot talál, ki előtte térdel, — ezt nem lehet megérteni? Nem csinálok kraválť, nem lesz válóper! Hanem igenis ez urat legközelébb ledurrantom párbajban, ön pedig mehet a hova akar!«

»De kedves férjecském! szólalt meg ismét a tanácsosné, — hát csak azt magad is tudhatod, hogy ha czipőt méret az ember, a czipész térdel le, s nem a megrendelő emeli a lábát égnek. Ezt minden czipész számtalanszor megteszi, de tudtommal ezért még egynek sem volt párbaja!»

Ezalatt az uracs ráakadt egy névjegyre s azt ildomos pukkedli kiséretében átnyujtá a tanácsos úrnak.

Chagrin Máté

úri és női lábtyú specsialista.

A tanácsos úr elolvasva a fenti névjegyet, zavarodottan nézett körül.

Nejének egyik lábánál csakugyan le volt húzva a lábtyű, s az udvarlónak vélt uracs kezében csakugyan ott volt a keskeny papirszelet, a mellyel mértéket szoktak venni.

— No, ez sem volt rosz — mondá fanyar mosollyal a tanácsos ur, — menjen Chagrin ur és csinálja meg minél csinosabban a feleségem lábtyúit, de kérem máskor ne jőjjön hozzánk czilinderben és igy kicsipve. Isten önnel!

Alig huzta ki a lábát Chagrin ur, a tanácsos ur térdelt neje elé és bocsánatot kért tőle féltékenységeért, erősen fogadva, hogy megjavul. — Nemde jó kis félreértés? — kérdé a kis Nyilasné. — Ezért nem jött ma a tanácsosné, nehogy vexáljuk.

Általános »bravó« kiséré az elbeszélés végét.

Satelles.

Őszi hangulat.

Mezítelen fák, hervadt lombok.
Végig fú a szél a tájon,
Lehúzom a kalapom és
Begombolom a kabátom.

Hüvös szél meg hulló levél
S zörgő haraszt — mindez hagyján;
Ám a halál jut eszembe
Eszmetársulásnak kapcsán.

Less-e módom jövő őszre
Eltünődni fonnyadt gallyon
És ha nem hát akkor ilyan
Nagyon nagy baj less ez vajjon?

Révész Ernő.

Ráth Károly diszművei.

(Folytatás.)

Benvenuto Cellini önéletirása. Forditotta Szana Tamás. Számos önálló és szöveg közé nyomott képpel. I. charakteristikus diszkötésben, Benvenuto Cellini 2 nagyhirű remekeinek «Ganymedésnek» és Perseus-nak aranynyomatával 4 frt.

Cellini, kinek emlékiratai most jelennek meg először magyar forditásban, egyik legérdekesebb alakja korának, annak a romlottsága daczára és végtelenül érdekes korszaknak, mely egymás után szülte a nagy emlékeket és örök időknek szóló mestermüveket. Mint gyermek a legnagyobb müvészek közt forgolódik, később fejedelmek és pápák mellé kerül, kik nemcsak a művészt becsülik benne, de gyarlósága daczára magát az embert is bizalmukra méltatják. Korának főbb szereplőit mind jól ismeri, sőt magának is jelentékeny része van az események intézésében. Az örök város védelmében nagy szerepet játszik; megéri Sóma kifosztását, a florenczi pestist és Florencz ostromát, VII. Kelemen pápa megaláztatását és szemtanuja V. Károly császár Rómában kifejtett pompájának. Mindezen fontos eseményeket később le is irja önéletirásában, melyet az olasz irodalom — történetirók a remekművek közé soroznak, Göthe lefordit s melyről Horac Walpole azt mondja, hogy minden regénynél mulatságosabb.

Ezt a maga nemében páratlan emlékiratot mutatja be Szana Tamás minden kihagyás és csonkitás nélkül a magyar közönségnek. A könyv mint korrajz és szorakoztató mü egyaránt megérdemli, hogy minél többen olvassák. Előadásának keresetlen volta és őszintesége meglepő. Nem leplezgeti az eseményeket s még akkor is a legnagyobb mértékben őszinte, ha korának hatalmasairól mond itéletet. Hasonló nyiltsággal tárja föl előttünk életének tarka mozzanatait. Könyvében a történeti érdekü följegyzések s a legegyénibb vonatkozásu pikáns részletek valóságos kaleidoskopszerü egymásutánban kötik le az olvasó érdeklődését.

Ráth Mór rendkivüli diszszel semmi költséget nem kimélve állittatta ki Cellini emlékiratát. Az egyes fejezetnek az élén a müvész remekei láthatók arany nyomásban, önálló mellékletek gyanánt pedig az önéletleirásban szereplő kiváló egyének arczképeit s a leirt képek érdekes rajzait kapjuk,

Az «Emlékiratok» önálló képei: Cosimo herczeg művészei körében, Vasari freskója után. Michel Angelo arczképe Tizián után, I. Cosimo neje Toledoi Eleonora Bronzino festménye után. Az Angyalvár rómában, hol Cellinit fogva tartották, VII. Kelemen pápa Andrea del Sarto festménye után III. Pál pápa unokaöcscsével: Pier Luigival és egy bibornokkal Tizián festménye után. I. Ferencz, franczia kitály arczképe Sizlántól. Páris látképe Cellini idejéből a Tour de Nesle-vel, melyben a művész lakott, rendkivül érdekes lap, Callot rajza után fényképezve. Perseus szobra a florenczi loggiaban. Kelemen pápa és V. Károly találkozása Rómában Vasari után. A Forum Romunum és Calosseum Cellini korában, Florencz ostroma 1529-ben Vasaritól stb. A könyvből kétféle kötött példányok vannak: sötétkék vászonkötés, melynek hátát Perseus, első lapját pedig Ganymedes szobra disziti arany nyomásban s amateurkötés bőrháttal és bőrsarokkal és papirtáblával.

Dr. Holub Emil, a Fokvárostól a Masukulumbék országába. I. (1883—1887.) Ára félbőrkötésben 6 frt 40 kr.

A XIX. század utazói bámulatos tevékenységet fejtenek ki Afrika felkutatásában. A tudomány szomja által üzetve elhagyják hazájukat, bucsut mondanak családjoknak, kezükbe veszik a vándorbotot s merészen szállanak szembe a vad természet és a barbarság által okozott akadályokkal.

E bátor utazók közt kiváló helyet foglal el dr. Holub Emil. Mint fiatal orvos először Afrika déli részeiben a Foktartományokat kereste föl s miután átkutatta a Vaal folyó gyémánt kerületeit, behatolt a kalahari pásztáiba látta a Zambezi folyó felséges szépségü Viktória-zuhatagjait s megkezdvén a kegyetlen Szepopo király országaival, megirta a «Hét év Délafrikában» czimü munkáját, mely abban a kitüntetésben részesült, hogy ő fölsége, a király elfogadta fölajánlását. — Holub az első utazása után nem soká pihent s ujra fölvette vándorbotját, Ezuttal czélja volt a Zambezi folyam s a Taganjika és Baugveolotavak közt fekvő ismeretlen földet: Masuku lumbék osszágát fölkutatni. Ő volt az első, ki rettenthetetlen neje hű kiséretében erről az országról emberfölötti fáradalmak, óriási áldozatok s három európai kisérőjének elvesztése után, az első megbizható adatokat megszerezte. Fáradságos és kalandos utazás után, mármár elérte a czélját, midőn a Baugveolo-tó partjain a masukulumbék táborát fölégették, őt magát mindenétől kirabolták s visszavonulásra kényszeritették. Iszonyu volt e visszavonulás.

Éjjel-nappal rablótörzsektől zaklatva sátor és táplálék nélkül, éhséggel és lázzal küzdve kellett a mértföldnyi mocsárokon átvergődnie, mig végre a barátságosabb Matokákhoz érkezett, kik őt nejével együtt védelmökbe vették, meghálálva orvosi működését. Igy érkezett az expeditio vissza a Zambéri középtavaihoz, majd háromhavi idözés után Linokanába, hol végre átvehette az I. Ferencz József őfelsége által küldött s továbbutazásához szükséges segélyösszeget.

Holub ezen utóbbi, érdekes és megragadó jelenetekben szerfelett gazdag utazásáról szóló munkáját mutatja be Ráth Mór a magyar olvasóinak szerző által jogositott kiadásban. — A könyv nem csupán érdekfeszitő és szórakoztató olvasmány, hanem egyuttal természetrajzi, földrajzi, történelmi, kereskedelmi és politikai megfigyelésekben gazdag tanulmány is, mely hivatva van arra, hogy nélkülözhetlen kézikönyv és forrásmunka legyen. Mi reánk magyarokra nézve különösebben érdekes ez a mű már azért is, mert honfitársaink közül is vettek részt Holub emlékezetes expediciójában. A kötetet eredeti fölvételek után kiváló tehetségü rajzolók által készitett több száz ilustratió disziti, melyek az utazási irodalomban ugy felfogás mint kövitel tekintetében ritkiták párjukat. Emeli ezen kiadás értékét, hogy a kiadó a magyar kiadáshoz, a Holub által rajzolt tudományos czélu detailtérképek mellé még egy külön a magyar közönség számára rajzolt át nézeti térképet is csatolt, hogy az olvass az elindulási ponttól kezdve egész a visszaérkezésig folyton fieyelemmel kisérlette Holub utazását s ne kelljen az atlaszokban keresgélnie melyben igen sok Holub által fölfedezett hely és folyó meg sincs jelölve.

(Folyt. köv.)

Mutatvány
Molnár Gyula
„UND“

czimü 5 felvonásos tragédiájából.

Negyedik felvonás.

Tizenegyedik jelenet.

(Und, Izolda, Ketel, Kladni, Melinda, amazónok és bolgár vitézek. Zuárd Csongorral jő.)

IZOLDA.

Kapóra jő, uram, köszöntsd a hűség
E ritka példányképét szivesen.

ZUÁRD.

Kereslek Und, jó hogy talállak itt.

UND.

És kétszeres örömem a felett,
Hogy most jösz. Mielőtt megkérdenélek,
Mi hozta indulatba véredet,
Mondd gyorsan: Und barátjaként jövél-e?

ZUÁRD.

Megállj Und, mielőtt felelek én,
Felelj te nékem!

IZOLDA.

Rut pöffeszkedés
Vendégjogon vallatni az urat.

UND.

Csak csendesen, szép hölgyem. Ez Zuárd,
Kemény fejü, de jó szivü Zuárd.
Ismerlek kétkedő. Nos hát legyen!
Kérdéseidre megfelelek én.

ZUÁRD.

Ezt vártam töled. Und, te elraboltad
A szent boszu zsákmányát, megtagadván
A pusztaszeri szent törvényeket,
Melyek midőn tanácsban meghozattak,

Jóváhagyásod s esküd megnyerék.
Te ezt azért tevéd, mert szenvedély
Ragadta el agyadat. Ámde jól van!
Ha én ezért kárhoztatnálak, akkor
Ide nem jöttem vón, üres beszéddel,
Szemedrehányni bünöket, miket
Már jóvá tenni többé nem lehet.
Tetted! Igy történt! Ez volt végzeted!
Szereted ellenünk harczos leányát
Emárt, kinek nevét csak gyülölettel
Említjük! Mindegy! Erről szót se többet;
De ha megtetted azt, mi multadat
Jövődtől elszakitá hirtelen —
Most én azt kérdem tőled, Und vitéz,
Apoltok ivadéka, szittya ősök
Legbátrabb sarja, félsz-e szembenállni
Biráiddal, kiknek hivó szavára
Két izben nem jelentél meg s talán
Még harmadizben sincsen szándokodban
Közöttük megjelenni s férfi-módra
A büntetést fogadni, — légyen az
Halál vagy bármi más. Ezt kérdem én
Tetőled Und, s felelj te nékem erre?

IZOLDA.

Und, ily hetvenkedő szavakra te
Nem fogsz felelni! Én megtiltom azt!
Örült, bolonddal nincsen mit vitázni?

KETEL.

Zuárd, az égre, milyen kérdezés?
Azt vártad-e, hogy üdvét önmaga
Tapodja el?

KLADNI.

Ily kérkedő szavakra
Bár adhatnék én választ, jó uram!

ZUÁRD.

Hallgass Ketel, csak hadd feleljen ő,
Ha tud felelni, nem ez ám a kérdés!

UND.

Ha tud felelni. Nos, tudok, Zuárd.
Terajtad áll, hogy elfogadd, ha tetszik.
Azt kérded-e, hogy a gyulák előtt,
Hová kétizben hivatám, ha végre
Törvény szerint idéztettem utólszor
Megjelenek-e s védekezem-e?
Nos, halld meg, jó Zuárd: nem s százszor is nem!

ZUÁRD.

Miért nem Und? Nincs törvény hát fölötted?
Nem urad Árpád s hűség-esküdet
Megszegni kész vagy könnyedén?

IZOLDA.

Felelj hát!
Mondd, hogy nem ismersz tetteid fölött
Más birát, mint lelkiismereted!

UND.

Zuárd. ha elitélsz, azt jól teszed.
Itélj el és veled egész hazám,
Az ősi vallás s szent törvényeink
Ellen vétettem én s nem tagadom!
Im lásd, imádott hölgyemet, kiért
Minderre kész vagyok mégegyszer is.
Mondd s hallja mindenik: Und szembeszáll
Egész világgal, védve hitvesét.

IZOLDA (átöleli).

Ó Und, te drága férjem!

ZUÁRD.

Jól beszélsz!
Hadurra mondom, igazat adok
Neked. Te Und vagy, bátor s nyiltszivü!
A vád igaz s a sorompók előtt
Read nem vár fölmentés, jól tudod.
Hát mit keresnél a gyulák előtt?
Mért megjelenni vádtól terhesen?
Az itélet utolér itt is ugy,
Mint ott s a kettő közt nagy a különbség.
És mégis Und, te egyet elfeledtél.
Tudod-e te, hogy a birák előtt
Vád lévén, melyet senki nem tagad,
A vádlott messze elrejtőzve, jól,
Az ősi szikla-várban, — szabadon
Becsmérlik Undot és a rágalom
Nem félve megtorlástól, lábra kel,
Megrágja azt, mi mindenek felett
Szent: a becsületet, s ki védje azt?

IZOLDA.

S a jó barátok, kik feledve mindent,
Eljönek ide s készek védni őt,
Hol lesznek akkor, mondd derék Zuárd.

ZUÁRD.

Hitvány gaz, a ki tudva, hogy hamis
Vádat terjesztenek a védtelen
Felől, nem védi őt. En mondom azt.

UND.

Nos akkor féltesz-e még jó Zuárd?

ZUÁRD.

S te azt hiszed, hogy én Hadur vagyok,
A ki szivekbe lát. Mi czélod, Und,
E sok jött-ment bolgárral, mit jelent
E fejedelmi udvar — pompa s fény,
A melyben, mint király, ugy ünnepelnek?

UND.

Most már elég!

KETEL.

Zuárd, az égre, hagyd;
Igy czélhoz nem jutsz.

IZOLDA.

El véled, te hitvány.

KLADNI.

Még tűröd őt, uram?

ZUÁRD,

Uzz el magadtól,
Ha kérdésimre nem tudsz megfelelni.
Mi ez? Magyar vár! Apolt szikla-fészke?
Ez, melyet Kadocsa megvitt neked,
A hitszegő unokának? Ki vagy?
Bolgár avagy magyar? Felelj nekem?

UND.

Hah! Fékezem hevem! Zuárd, Zuárd.
Mily bántalom?

IZOLDA.

Ó, bámulom türelmed.

ZUÁRD.

Szép hölgyedet tartsd meg, ha elraboltad,
S ha számkivet a gyulák végezése, —
Ám védd magad Botond serege ellen,
Tán itt leszek veled. De hogyha téged
Magyar leventét, a ki hitvesül
Az ősi tüzhely édenét hivatva
Megőrzeni, — im karddal oldalán
Orült kalandba késztet, megtagadva
Árpád uralmát, csellel arra bir,
Hogy bolgár trónt szerezz számára, mert
Multjánál fogva méltán arra vágy,
Akkor ne mondj többé baratnak engem
S üzz el magadtól, nincsen itt helyem!

UND.

Elég lesz-e? A multra, gyermek évink
Legédesebb emlékeire mondom,
Ha nem akarod, hogy e kard, a mely
Együtt csatázott véled, most szived
Vérét folyassa, akkor menj, sietve!
Itélj el — ám becsmérlést itt szememben
Nem tűrök!

IZOLDA.

Végre!

KLADNI,

Pusztulj hogyha élted
Kedves.

KETEL.

Fékezhetetlen haragú.
Mindent elrontasz.

ZUARD.

Hagyj! Elmondtam azt,
A mi szivemet nyomta. Ugy van Und,
Ugy van, miként látám, te pártütő vagy!

UND. (Kardot ránt).

Az égre hallgass!

Zuárd. (Kardot ránt).

Összemérem én még
E kardot, melyen szenyfolt nem ragad
Kardoddal, Und. Te a gyulák elé
Ne jöjj, — ne jöjj! En értem aggodalmid.
Hogy megszegéd az ősvallási törvényt,
S a vérboszut, — tán megbocsájtanók
De van egy szó, melyet fölötted ott
Kimondanának s szemlesütve gyáván
Hallgatnád, mert igaz: Honáruló!

(El sietve.)

— — — — — — — —
— — — — — — — —

Tizenötödik jelenet.

(Előbbiek. Und lehajtott fővel jő.)

UND. (Félre.)

Hát én vagyok-e én? Körültem itt
Megváltozott minden s mint ismeretlen
Világba eldobott csillag keringek
Eszmeélet nélkül czéltalan uton,

KETEL.

Derék Uund, mért az aggó tépelődés.

UND.

Honáruló! Hallod Ketel. Tehát
Ilyenek a honárulók? Mivel
Szerelmem láza józan eszemet
Rabolta el, hát már honáruló
Volnék?

KETEL.

Feleded-e hogy hitvesed
Zalán király leánya.

UND.

Értelek!
De mig szivemben csepp vér serkedez,
Magyar leszek s utolsó sóhajom
Hazámé lesz. Ketel, hiszed-e ezt?

KETEL.

Und megbocsáss — én szivesen hiszek!

UND.

Hogy! Kétkedel?

KETEL.

Mi vár rád Und, ha még
Tovább maradsz e várban s körüled
Ijesztőn gyül a bolgár. Nem sokára
Harmadszor hiv a harsona szava
A sorompók elé s te nem jövendsz.
Akkor kiátkozott léssz és Botond
Büntetlenül rádronthat s eltiporhat.

UND.

Hadd jöjjön, kardom félni nem tanult meg.

KETEL.

Testvérharcz, — ez már fél-honárulás.

UND.

Hajh! te kegyetlen vagy!

KETEL.

Fogadd tanácsom!
Menj hitveseddel gyorsan hős Szvatopluk
Királyi udvarába, — hol Zalán
Fiául elfogad s majd ott bevárván,
Mig itt a nagy harag lecsillapul,
Árpád kegyelme egykor visszahivhat,
Nem igy tevé-e párduczos Hevér,
Ki elmaradt Atelköz sikjain,
S a hóditónál szives-örömest
Nyert új hazát s hadát odadta néki.
S le mélyen éjszakon, — hogy Tar vitéz
Győzelmesen nyomult előre — Arduf
Fejedelem meghódolt s ott marasztá
Tart, mint fiát, odadva büszke lányát.
Nem példa nélküli az, mit tanácslok.
Menj s légy boldog, szeresd szép hitvesed
Ó méltó hozzád, hős a harczban és
Angyal — békében. Menj Und sebtiben
Ne gondolkodjál, — rád itt semmi szükség,
Közted s hazád közt megvonád magad
Az elválasztó közt — egy jó időre.

UND.

Te mondod ezt? Tanácslod! Megtegyem?
De fölzug untalan fülemben e
Rut vád: honárulás.

KETEL.

De nem vagy az!

UND.

S ha fölmerül agyamban az a kép,
Mely a sorompóknál valóra válik,
Midőn fejemre ragalom dühe
Az árulást mennydörgi, — oh Ketel,
Ezt elviselni nem tudom soha.
Bár merre menjek, üldöz ez a szó.
S lehetne-e nyugalmam bárhol is
A gondolatban, hogy nevemhez oly
Szenyfolt tapad, melyet nem mos le onnan
Évezred árja. O — Apolt soh' sem
Árulta el népét, s felőlem azt
Bántatlanul beszélje bárki is,
Hogy a haza ellenségével én
Szövetkezém?

KETEL.

Hallgass! Itt hitvesed.

Tizenhatodik jelent.

(Előbbiek. Izolda.)

UND.

Nem hallgatok Ketel, hadd tudja meg
Hogy még magyar vagyok.

IZOLDA.

Nos hát! Uram!
Ki vádola?

UND.

Ó, hasztalan! Te tetted,
Hogy e Zuárd szemembe vághatá
Rút vádját.

IZOLDA.

Und! te szólsz-e igy?

UND,

Igen!
Miattad illet méltán vád, — hiszen
Bolgár királynak czimezének és
Uruknak tartanak.

IZOLDA,

Hát nem vagy az?
Ma még elhagyjuk váradat uram,
S ha még szeretsz, követni fogsz.

UND.

Hogyan?
S hová?

IZOLDA.

Szvatoplup udvarába, hol
Vendégszeretetért gyalázatos
Rágalmakkal nem illet senki sem.
Követsz-e?

UND.

Ó, Izolda! Mit beszélsz?

IZOLDA,

Ejh, tudd meg Und. Te nem vagy már magyar,
E büszke származást el kell feledned.
Nem hallád-e imént: honáruló vagy!
S ha tudni akarod — mi vár reád itt:
Kérdezd Ketelt, ki halvány arczczal áll itt
Hallgatva mélyen, Jól tudod, uram,
Hogy én Zalán királynak trónutódja
Vagyok s jogom van, visszakérni még
Az ősi földet — karddal és sereggel
Árpádtól, a ki bitorolja most.
Und föl! Te többre vagy hivatva, mint
Hálátlan népnek szolgaként aratni
Diadalt diadalra, hogy jutalmul
Honárulással bélyegezzenek.
Te már király vagy, s nem alattvaló!
Árpáddal egy vivásu, — ő se több!
Emelkedjél föl bátran s egy leszesz
Vele s a törpék meghajtják fejük
Előtted!

UND.

Ó Izolda! Hitvesem!

KETEL.

Jól mondta! Und! fogadd el sorsodat,
A mint magát kinálja, vedd föl az
Odadobott keztyűt,előtted egy
Dicső jövő nagy utja nyilt meg, és
A hatalom int s mosolyog feléd.
Menj s légy király, hódits és hősiséged
Babérait ne oszd meg senkivel.
Tiéd az, népedé — országodé.
S Árpádnak ahhoz többé nincs köze!

UND.

Elég! Mindent tudok! Valóban ugy van!
Kinyilt szemem! Látok világosan!
Zuárd igaz hivem volt, ámde te
Ketel, hazug vagy, én szemedbe vágom!
Ki esküvél s a hit pecsétéül
Véred folyt, megszegnéd-e — áruló?
Menj — én megvetlek gaz tanácsaiddal.
Ó, jól mondád apám: Választhatok
Elet s halál között, de becsülettel!
Még nem késő! Még szembeszállhatok
Azzal, ki rágalommal illeti
Hűségesküm, melyet még nem szegett meg
Apolt soha! Zuard, ne mondd felőlem,
Hogy büszke fővel neta valék a gyulák
Előtt, midőn fejemre vádakat
Kiáltanak. Es ég veled Izolda!
Ha ugy akarja döntő magyarok
Hadura, hogy szerelmemért lakoljak
Többé nem küzdök istenemmel, és
Főt hajtok a gyulák ítélete
Előtt, — de bár regélje majd a gyászt
Egykor lant húrja, s mondja el felőlem,
Hogy szeretett s szerelme elvakitá,
De azt ne mondja senki soha, Undról,
Hogy megfeledkezett a drága honról,
Hogy pártütő levén Zalán királylyal
Szövetkezett hazája ellenében,
Hogy megszegé a vérrel megpecsételt
Nagy esküt, mely Árpádhoz füzte őt.
Zuárd megállj! Engedd, hogy megfeleljek
A vakmerő kérdésre bárhol is!

(Elrohan.)

A világ legerősebb embere.

Érdekes küzdelem ment végbe mult hóban Londonban a Royal Aquariumban. Mint azt a »Vadász- és Versenylap« irja: Sámson a világ legerősebb embere és Sandow Jenő fiatal lengyel eredetü, németországi athléta közt óriás érdekü küzdelem folyt, mi Londonban nem kis szenzációt okozott, ugy hogy legalább tizezer ember jelent meg az érdekes küzdelem helyén. A birák Queensbury őrgróf és Clifford lord voltak.

Sámson már huzamos időn át esténként csudáltatta magát roppant erejével, lánczok elszakitása, vasrudak meghajtása, ezüst pénzdarabok törése, nagy sulyok emelése stb. voltak napirenden. Tanitványa, ki »Cyclops« néven ismeretes, mindenben méltónak mutatta magát mesteréhez, ugy hogy Sámson ur száz font sterlinget tüzött ki annak, a ki a Cyclops ur erőmutatványait utánozza. — De nem akadt ember, a ki a száz font sterlingre érdemessé tette volna magát.

A mult hó utolján roppant nép gyűlt össze az erő mutatványok színhelyén, mert hire futamodott sportkörökben, hogy Sámson és Cyclops urakkal egy külföldi athléta akar mérközni.

Alighogy Sámson ur a közönség elé lépett és kijelentette, hogy száz font sterling üti a markát annak, a ki Cyclops erőmutatványait utánozza, legott két elegáns uri ember emelkedett föl a nézőhelyről és egyenesen a podiumra lépett föl, hol az egyik folyékon angol nyelven tudatta a közönséggel, hogy barátja, egy fiatal lengyel megkisérli a száz font sterlingre magát érdemessé tenni.

E fiatal ember, Sandow Jenő 1867-ben Poroszországban született és rendkivül erős testalkatu ifju. Kilenczvenkét kiló sulyu és teste duzzad az izmoktól. Sandow soha még azelőtt nyilvánosan nem mutatta be erejét nagy közönségnek, de mint műkedvelő athléta szorgalmasan gyakorolta magát az erőfejlesztésben.

Sámson előre letette a száz font sterlinget az Aquarium direktorának a kezéhez. Most azonban eltérve a napi programmtól, oly mutatványokat válogatott ki, melyek ugy neki, mint Cyclopsnak a legnagyobb erőfeszitését követelték. A közönség váltig zugolódott is e miatt, de Sámson hajthatlan maradt. Hiába, száz font sterling nem potom összeg. Jól meg kell azt érdemelni.

Cyclops először is egy 68 kilós sulyt vett a bal kezébe és forgatta azt karjával a levegőben, aztán a jobb kezébe 45¼ kilót és kinyujtott karral tartotta azt a feje fölött. Sandow utánozta ezt, azzal a különbséggel, hogy az utóbbi sulyt kétszer nyujtotta ki egymásután. A közönség tapsolt. Több ily mutatvány került még elő, melyeket Sandow könnyü szerrel utánzott és a közönség kiáltozott, hogy a száz font sterlinget már ki kell adni az amateur-athlétának.

Sámson azonban még azt mondta, hogy még hátra van a java. Egy 181 kilós követ hozott be, melyet egy ujjal kellett fölemelni a légbe s erre még ujabb sulyokat akgattak ugy, hogy Ciclops szinte nyögött a teher alatt. A közönség dörömbölt a programmtól való emez eltérés miatt támadt bosszuságában, Sandow azonban nyugodtan közeledett a kőhöz és sokkal nagyobb könnyedséggel emelte föl, mint Sámson. Frenetikus taps- és »hip hip hurá«-ban nyilvánult ismét a közönség lelkesedése, mikor a csöndben ujra beszélgetett Sámson, kijelentette, hogy még tiz mutatványa van Cyclopsnak, mely utánzásra vár. Ez ellen ismét tiltakozott a közönség és végre abban történt megállapodás, hogy a tiz mutatványból válasszák ki a két legnehezebbet, s az legyen a döntő. Sandow az első mutatványt nagy könnyedséggel utánozta. — Ekkor Cyclops az utolsó nagy erőmegfeszitéshez készült. A jobb kezébe egy 68 kilós sulyt vett, a bal kezébe 45¼ kilót és bal karját is viszintesen kinyujtotta. Ez volt Cyclops legnagyobb erőfeszitést igénylő mutatványa, mert a sulyt, mielőtt letehette volna, elejtette. Sandow ezt is minden nagyobb erőfeszités nélkül utánozta, csakhogy a balkarját hétszer nyujtotta ki a sullyal egymás után. Nagy éljenzés közt nyujtotta át ekkor a direktor a száz font sterlinges bankjegyet a fiatal műkedvelőnek.

Sámson ur keserves arczot vágott és ujabb 100 font sterlinget ajánlott föl, ha jövő este Cyclopsnak minden mutatványát utánozza. A kihivást azonban Sandow elfogadta. Ekkor azonban azt az ujabb ajánlatott tette Sámson, hogy 500 font sterlinget fizet Sandownak, ha most mindjárt az erőmutatványait utánozza. Sandow, barátai tanácsára, ezt azzal a módositással fogadta el, hogy a verseny másnap, szombaton menjen végbe, mire Sámson ráállt.

Eljött a nagy nap és az Aquarium zsufolásig megtelt közönséggel. Ott volt London legelőkelő világa. Birákul Queensberry marquist és Chifford Lordot választották. Sámson ekkor változtatott a föltételen és azt mondta, hogy ő 500 font sterlinget ad. De mint fogadást tekinti ezt és azt kivánja, hogy az ellenfél 100 fontot tegyen le az ő 500 fonja ellen. Az aquariumtársulat legott leszurta a 100 fontot.

Sandow megjelent aztán a színpadon, tricotba öltözve, mint Sámson, ki először is egy hüvelyk átmérőü vasrudat hajtott meg, miközben azt mellének feszitette; aztán ujra kiegyenesitette és végre a lábán ketté törte.

Sandow szintén utánozta ezt, de ugy látszik, gyakorlathiány miatt kissé több idejébe került. Majd erősebb vasrudakat hoztak be s mind a ketten az előbbi mutatványt ismételték.

Aztán aczélsodronykötelet hoztak elő, melyet Sámson melle körül csavart s mellizmaival szakitott szét, csakhogy előbb a kezével is megfogdosta azt, ugy hogy a közönség a mutatvány szabatossága fölött kételkedett. Sandow e mutatványt nagyobb könnyedséggel végezte. Sámson mindinkább izgatott volt s homlokán a kétségbeesés veritéke gyöngyözött. Pillanatra el is tünt a színpadról és sokan azt hitték, vissza sem tér.

Végre ismét megjelent két pezsgőboros palaczkkal. A közönség azonban fölkiáltott: »Mi csak erőmutatványt akarunk látni, nem büvészetet.« Sámson ekkor két vaslánczból készült karpereczet vett elő, ezek egyikét felhuzta felső karjára s azt biceps izmaival szakitotta ketté; a másikat Sandownak nyujtotta át. Mikor azonban ez föl akarta huzni, kiderült, hogy a karpereez oly szük volt, hogy alig ment fölebb a csuklójánál. A közönség kaczagott s csak akkor csendesült le, mikor Sámson nagyobb lánczkarikákat hozott elő. Sandow mindenik karjára, egyet a bal, kettőt a jobb karjára huzott most föl és a legnagyobb könyüséggel szakitotta azokat szét.

A közönség lelkesültsége viharos volt, Sámson elsápadt, odasietett a birákhoz, kijelentve, hogy kételkedik, hogy az eltört vaspereczek jól lettek volna készitve. Megvizsgálták s egy gyárból valónak találták azokat s épp oly vastagok voltak, mint az melyet Sámson eltört. Ez ujra eltünt a színpadról s most egy aczél lánczczal tért vissza, elkeseredve mondta: »Ha ezt a láncot is elszakitja, ezer font sterlinget ajánlok föl!«

Sandow ezt az ajánlatot nem fogadta el. A jury az ötszáz font sterlinget neki itélte oda.

Sandow a közönség iránt való figyelemből most oly mutatvánnyal lépet elő, mely Sámsonnál is bámulatot idézett elő. Ugyanis egy 68 kilós golyót vett elő, fölemelte azt a feje fölé egy kézzel, mint a lapdát és azt karjára ejtve le, földobta és feje fölött megkapta azt. Egy öreg ur ötven font sterlinget igért Sámsonnak, ha ezt utánozza, de a »világ legerősebb embere«, félve a kudarcztól, kisérletet sem mert tenni.

Még egy mutatvánnyal örvendeztette meg Sandow a közönséget. Kezébe vette ismét a 68 kilós sulyt és feje fölé emelve, lefeküdt azzal a földre és ismét fölemelkedett, folyvást kezében tartva kinyujtott karral a golyót.

Emmának.

— Doktor Ferencztől. —

Angyalnak mondanak
Akik nem ösmernek,
Elbeszélik, tovább adják
Ligetnek, bereknek.

Milyen jó szived van! —
Mit sarud lehágott,
Csókjaiddal orvosolod
A beteg virágot.

Szótlan az én lelkem,
Elhallgatja vádját:
Mosolyogva, hogy tapostad
El a boldogságát!

Egy csók.

— Nem minden valószinüség nélküli történet. —

A kárpátok déli lejtőjén volt egy — mint a benszülöttek szokták mondani — csinos mezőváros: Bürgés. A városka szélső utczáj a kárpátokra támaszkodtak s közvetlen az ősrégi fenyves erdőbe torkoltak. Mintegy tiz perczenyi távolságra a városkától — az erdő ölében — állt egy tánczterem, hol Bürgés ifjusága táncz és egyéb mulatságait szokta tartani. Nemcsak regényes fekvésénél fogva tartottak itt minden mulatságot, hanem — — mert más helyiség az egész városban nem volt.

Farsang volt, s a »bürgési mértékletességi és erkölcsnemesitő-egyesület« saját pénztára javára jelmezbálat rendezett a már néhány szóval emlitett erdei helyiségben. Magától értetődik hogy a mulatság zártkörü volt s a nemes czél iránti tekintetből »felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak« állt a meghivón.

A bürgési gyógyszerész segédje egy csinos és kellemes modoru fiatal ember — átérezve a mulatság humánus voltat, elhatározta, hogy elmegy a mulatságra. Főnöke megengedte neki az elmenetelt. Hősünk Spatula Olivér annál is inkább dobogó szivvel várta a nagy napot, mert megtudta, hogy Gubacsék — az erdész családja — is ott lesznek.

Hogy Spatula ur Gubacs Adriennet halálosan szerette — felesleges mondanunk, de azt mégis megemlitendőnek tartjuk, hogy az egész szerelem nagyon is plátói volt, a mennyiben hősünk még egy árva szót sem beszélt imádott Adrienne-jével azonkivül, hogy a bájos kis leánynak egyszer szalmiák-czukor helyett Mignon-czukrot adott, a mi nagyon is megbocsájtható tekintetbe véve Olivér ur forró érzelmeit. De elég az hozzá, hogy Olivér halalosan szerette Adriennet. Egész nap leste a patika ajtóban, s ha csak távolról is láthatta, szerfelett boldog volt.

Végre elérkezett a várva várt nap. Spatula ur sok fejtörés után elhatározta, hogy Mephisto jelmezben megy a mulatságra.

Az óra nyolczat ütött és Spatula Olivér dobogó szivvel trappolt a közeli erdőbe. Megérkezve az erdő mélyén levő helyiségbe, egyenesen a ruhatárnak tartott, nagy hangon követelte a Mephistó jelmezt. A ruhatáros csakhamar előadta s hősünk tetszelegve nézegette magát a tükörben.

Jelmeze zöld triko-nadrág, biborszinü dolmány — ugyanilyszinü »Radmantel« — vörös, sastollas sapka s egy keskeny rozsdás fringiából állott.

Spatula ur föl lévén öltözve. a tükörbe nézett s nagy diadallal állapitotta meg, hogy csakugyan, hajszálig hasonlit Mephistóhoz.

A pénztárhoz érve, leszúrta a belépti dijat. s felülfizetés helyett megigérte, hogy principálisánál kieszközlendi, hogy a »bürgési mértékletességi és erkölcsnemesitő-egyesület« néhány perczent árleengedést kapjon betegei számára.

Ezek után nagy hetykén belépett a tánczterembe, a hol általános »ah!« kiáltással fogadták. Ő egy leereszkedő mosollyal s főhajtással köszönte meg a kitüntetést. Mellét kifeszitve, fringiáját balkezével erősen kezelve, méltóságteljes léptekkel tartott a terem másik végére, apró szemeivel keresve az arányos Adriennet. Az egész közönség figyelme Spatula uramra fordult, a ki villogó szemeivel s hűen utánzott jelmezében, melyhez hegyes-keskeny orra tartozott, valóságos hasonmása volt Mephistónak.

Végre megpillantá szive imádottját.

A kis Adrienne mamája mellett ült, csinos paraszt-menyecske jelmezben s kedves főhajtással viszonozta Spatula ur köszöntését.

Nemsokára ráhuzták a »Királyfogás« keringőt és hősünk kevés fontolgatás után a bájos Adrienne elé lebegett és pár szóval fölkérte őt néhány fordulóra.

Voltál-e már szerelmes kedves olvasó?

Ha igen, ugy tudni fogod, mit tesz az, ha valaki — palam et publice — a vetélytársak a mama, vagy fogatlan tante előtt átfoghatja szeretetének karcsu derekát, magához szorithatja őt, érzi szivecskéjének dobbanását, forró lehelletét. — Oh, e kéjt át kell érezni! Toll ezt leirni képtelen. A ki tapasztalta, tudja is, a ki pedig üres szivvel táncol, az összehasonlitható az oláh medvéjével, mely muszájból ugrál. A ki nem szerelmes — ne tánczoljon. mert a nélkül az egész semmi! Menjen inkább orgonát nyomni, ha lábát akarja gyakorolni.

De Spatula Olivér ur szerelmes volt s igy volt joga a tánczhoz. Mint már emlitve lett, a bájos Adriennet kérte fel s kéjes remegéssel füzte karját hölgye karcsu dereka köré, kecses lépésekben lejtettek a sima parketten s feledve mindent, mindent (legalább Olivér!) csak azt látszottak tudni, hogy ők most egymás karjaiban vannak.

Az egész közönség gyönyörrel nézte tánczukat s többen mondogatták egymásnak:

— Mily összeillő párocska!

Olivér ur szive annyira tuláradott, hogy nem elégedett meg a néma tánczczal, hanem közbe-közbe édes bókokat is sugott a piruló kis Adrienne fülébe. Pizzinyi kacsóját meg-megszoritotta s érezvén, hogy viszonoztatik a jel, annyira megfeledkezett a világról, a mamákról, tantekről és minden másról, csak az arányos Adriennet látta. A forró lehelet, mely rózsás ajkairól áradt, keble heves pihegése, minden azt sugá Olivérnek: «Csókold meg!»

Küzdött a kisértés ellen. de végre is legyőzetett. Épp egy rögtönzött ligetecske előtt lejtettek, midőn hősünk egy gyors pillantást vetve a jelenlévőkre ugy tünt föl neki, hogy senki sem nézi őket, kapott az alkalmon jobban magához ölelé Adriennejét, kissé lehajolt és — horribile dictu — homlokon csókolá.

A kis angyal elpirult s majdnem fölkiáltott — nem tudni, ijedtében, vagy örömében-e?

Spatula ur szörnyen meg volt magával elégedve, de csakhamar a rémület fellegei fedték el arczán a gyönyör hajnalpirját. Amint a merénylet elkövetése után ismét körültekintett, borzadva látta, hogy minden szem feléjök irányul, sőt gunyos mosolyok és halk moraj is észlelhetővé lett. Adrienne is észrevette az uralkodó hangulat kedvezőtlenségét és megköszönve Spatula ur fáradtságát, a mama mellé telepedett.

Spatula uram a mellékterem felé irányitá lépteit, hol már a rendezőség néhány tagja várta is.

Hősünk és a rendezőség között egy kis szóvita támadt, a melynek az lett a vége, hogy a rendezőség Spatula urat more patrio kilökte a tánczteremből.

Spatula ur az ő Mephistó kostümjével szépen hasraesett, a rendezőség segitségével s a helyett, hogy haza ment volna a patikába, neki ment az erdőnek.

Sebzett vadként iramodott tova a csöndes erdőben. Ha a holdvilágos éjjelen valaki látta volna őt Mephisto jelmezében, bizonyára valami elátkozott herczegnek nézte volna.

Már jól távol volt a mulatóktól, a zene hangjai már nem voltak hallhatók, de neki még mindig fülébe zugott a zene, a csókot követő moraj, a rendezők hangja s minden.

Meggyorsitá lépteit; ámbár czélja nem volt, szeretett volna valahol lenni.

Hogy hol, azt maga se tudta, csak ez átkozott helytől legalább is száz mérföldnyire. Keserü szemrehányással illette az egész világot — aztán a bürgési bálrendezőket, Adriennet és mamáját, hogy mért jöttek el a bálra, végre önmagát, hogy nem tudott szive érzelmein uralkodni. A mint igy rohanva az erdőbe beljebb ért, agyában különféle gondolatok keringtek — elhatározta, hogy most már öngyilkossá lesz. Mit is ér már az élet, ha Adrienne elé nem mer lépni, nem mer buzavirágszinü szemeibe nézni. sőt még Bürgésen sem maradhat, mert a gúnyolódás előbb-utóbb megölné. Végiggondolta az egészet még egyszer, s oda lyukadt ki, hogy csakugyan jó lesz magát elpusztitnia.

Éppen a mód és eszköz felől gondolkozott, midőn 20—30 lépésnyiről egy harsány hangzott fel:

— Állj! ki vagy?

Spatula urnak nem volt ideje, hogy körül nézzen, mert egy lövés dördült el, de nem azon irányból, a honnan a kiáltás hangzott, hanem az ellenkező oldalról. Spatula ur hirtelen kiránta a jelmezéhez tartozó fogpiszkáló vastagságu fringiáját. s daczára, hogy pár pillanat előtt öngyilkos gondolatok forogtak agyában, védelmi állásba helyezkedett s várta a történendőket. Azaz várta volna, ha erre szükség lett volna, de alig huzta ki fringiáját, ismét egy lövés dördült el azon oldalról a honnan a kiáltás hangzott, s a mint a golyó a fák közt recsegve tört magának utat, hallhatóvá lőn, hogy egy ember vagy nagyobb állat törtet át a bokrokon.

Spatula ur ereiben a vér fagyni kezdett.

Nem tudta mire vélni a kiáltást a két, — ellenkező irányból jövő lövést.

Néhány pillanat mulva zuhanás és hangos segélykiáltás hangzott fel.

Spatula nramban fölébredt a hősiesség és felebaráti szeretet, s mivel látta, hogy a lövések nem neki szólnak, a kivant fringiát vesettül suhogtatva rohant a helyre, honnan a segélykiáltás hangzott. Nem kellett sokat fáradnia. Egy kis tisztáson két egymással a földön küzdő alakot látott maga előtt.

Az egyik a másiknak mellén térdelt, s mig balkezével a torkát szoritotta, jobbjával éppen akkor vette elő hosszu kését, midőn Spatula ur a helyszinére érkezett. A másik már alig birt kiáltani s puszta kézzel iparkodott ellenfele kését távol tartani. Egyik keze már meg is volt sebesitve. Ellenfele most magasra emelte karját, hogy kését belédöfje, de a Spatula ur lábai alatt recsegő galyak neszére hátratekintett, a felhők mögül kibuvó hold fényénél megpillantva a vörös mezbe öltözött kisérteties alakot, halk szitkot mondott, mig Spatula ur fringiájával nagyot ütött a kést tartó kezére.

Az ütés éppen csuklón érte, ugy, hogy kiejté kezéből a gyilkoló eszközét. Azonnal utána nyult ugyan, de a mentő szellem sem volt rest és hatalmasan pufolni kezdé a támadót. A már-már legyőzött ezáltal időt nyervén, megragadta karját és Spatula ur segitségével legyürte.

Ezt a váratlan segitség, pláne ily fantasztikus alakban, — annyira meglepé, hogy ellenálás nélkül hagyta megkötözni, mig a megtámadott nem győzött megmentőjének hálálkodni.

Foglyukkal haza indultak, az uton kölcsönösen elbeszélték a történtek előzményeit.

Spatula úr elmondá a szerencsétlen csók történetét, s egyszersmind kijelenté, hogy most haza megy és kivégzi magát.

A megmentett sajnálatát fejezte ki, s felajánlotta közbenjárását az erdészéknél, — Adrienne szüleinél.

Spatula úr ezt nem merte hinni, de mégis a remény egy szikrája ébredt fel sajgó szivében.

Beszélgetve értek az erdészlakhoz hová Spatula úr is betért ismeretlen megmentettje unszolására, — tudva, hogy Adrienne és mamája ügyis távol vannak!

De mily nagy volt meglepetése, midőn az előszobába érve, belülről Adrienne hangját hallotta.

A mamája tartott neki morális prédikácziót, Adrienne pedig siró hangon mentegette magát és a merénylő Spatula urat, kinek majd meghasadt a szive az előszobában.

A benn levők észrevéve, hogy az előszobában van valaki, kinyitották az ajtót, s a megmentett minden teketória nélkül karonfogta a szepegő Spatula urat, s bevonszolta a szobába, Adrienne halk sikollyal futott ki a szobából, a mama meg szigorú pillantást vetve a szegény bünösre, kérdé: »Mit akar itt a történtek után; — s ily időben?«

Szegény barátunk majd elsüyedt, de az általa megmentett ismeretlen imigyen szólt »Spatula úr ezennel megkéri Adrienne kezét s én közbenjárásomat igérve neki, nem szólok ellene!«

— »Ha tudnád mi történt, szólt a mama, máskép beszélnél.«

— »Éppugy te is, — mond a férfi, ki nem volt más, mint Gubacs úr, Adrienne atyja.

Azután elmondván a történteket a mama is könyezve ölelé meg férje életének megmentőjét s már most csak Adriennére bizták az ügy eldöntését.

A kis angyal behivták s ő hallva a történteket, nyakába borult Spatula urnak, s biztositá, hogy ő amúgy sem haragudott a csókért, s hogy ezt annál inkább bebizonyitsa, mindenki előtt egy forró csókott nyomott Spatula úr arczára; felesleges mondanunk, hogy a jövő farsangon férj s feleség lettek.

Kandalló.

Ily órák sok helyen készülnek ugyan, de az igaziak csak a fraunendorfi Vereins Centralból (pósta Wilshofen Bajorország) kijövő hygrometerek. Ezeknek külső alakja csinos falórához, s ennélfogva egyszersmind faldiszt is képeznek. Egy darab ára roppant olcsó, csak két márka. Ugyanaz elegáns keretben üvegfödővel 4 márka.

POLITIKAI HIREK.

*„ **Egy főispán lemondása.** Bánfy Zoltán báró, marostordamegyei főispán, legközelebb beadja lemondását s visszavonul a közpályától. — E hirt azonban illetékes helyről dementálják.

*„ **A nógrádi kerületben** a mérsékelt ellenzéki Andrássánzky Gábor bárót választották meg a függetlenségi Visontai ellenében.

*„ **Uj év napján** a miniszterelnököt Huszár Károly báró fogja üdvözölni a szabadelvü párt nevében.

*„ **A nógrádi választás.** A nógrádmegyei képviselőválasztás eredmény. Visonsai Soma, a függetlenségi párt jelöltje, 650 szavazatot kapott, ellenfele, Andreánszky, a mérsékelt ellenzék jelöltje pedig körülbelül 870-et. A dologban az a figyelemreméltó, hogy ebben a kerületben sohase volt még eddig függetlenségi jelölt, s a párt mégis oly erősnek bizonyult.

*„ **Pánszláv izgatás az okkupált** tartományok ellen, az orosz sajtó rendszeresen gyártja a Bosniáról és Herczegovináról szóló tendencziózus és hazug tudósításokat. A Svejt és a Grasdanin után most már a Moszkovszkyja Vjedomosszti is beállott a korusba és egy hosszu belgrádi levelet közöl az okkupált tartományokban elkövetett „osztrák kegyetlenkedésekről.“ Hajmeresztő részleteket sorol fel és Európa figyelmét felhivja a boszniai állapotokra. A bosnyákok és a he,czegovinaiak Oroszországtól várják szabadulásukat. Háromezer orthodox szerb ki akar vándorolni Szerbiába és ha a jelenlegi viszonyok meg nem változnak, az összes szerbek el fogják hagyni Bosniát, bármely akadályokat gördítsenek is elébük az ottani hatóságok. A szerbek ezt egész nyiltan megmondják és Európa akkor tiltakozni fog az osztrák terrorizmus és zsarnokság ellen. A boszniai szerbeket, bár teljesen ártatlanok, botozzák kinozzák és börtönbe vetik. A nép ében hal, a keresztény lakosságot mindkét tartományban végelpusztulás fenyegeti. A lakosság a török uralmat óhajtja vissza. A mostani kivandorlási áramlat tiltakozás egész Európa előtt. Egy uj kérdés merül fel: a bosnyák kérdés. Végre is meg kell állapitani, hogy mikor és mi által ér véget az osztrák okkupáció. — Ilyen és ehhez hasonló cikkek jelennek meg az orosz és délszlav lapokban. Ha e vádak nem cáfoltatnak meg és ha a gyanusitások a legerélyesebben nem utasittatnak vissza, a rendszeres izgatás előbb-utóbb káros következményekkel járhat, A kormány gondoskodhatnék arról, hogy ennek az izgatásnak legalább a „mi“ szláv lapjainkban vége szakadjon.

VEGYES HIREK.

* **A fonográf borzosztó hatása.** Amerikában, Délkarolinában történt. Egy férfi válópört inditott felesége ellen. Bizonyitékul arra, hogy feleségével lehetetlen élnie, lefonografiroztatta a férj a jámbor asszonynak egyik erkölcsi prédikáczióját. A biróság előtt a fonográfba helyezett hengerről lemondatta a férj feleségének hozzá intézett nyájas szavait. A prédikáczió, melyet a fonográf kétségbejtő hűséggel adott vissza, rendkivüli hatást gyakorolt. A biró és a teremszolga, a kinek házassága küszöbön állott — öngyilkossági kisérletet követett el. A házaspárt elválasztották.

* **A lottókirály mint legendahős.** Farkas Menyhért félmilliós ternéjának hire Temesvárról eljutott már a környékbeli oláh falvakba is, persze mindenféle romantikus változatban. Mig hire az oláh falukig ért, egész legendahős lett Farkas Menyhértből. Az együgyü oláh közmep annyit hallotta emlegetni a „lottókirályt“, mig végre is arra a meggyőződésre jutott, hogy ez tulajdonképen egy trónkövetelő“ lehet, ki ugy akarja a „császárt“ és a magyar kormányt hatalmuktól megfosztani, hogy az adopénzt, mely a császárnak katonatartásra, a magyar kormánynak kormányzásra kell, a lutrin elnyerni tőle és azután lutrinyeremeutet állitva, saját magát kikiáltatja királynak. — Sikerült neki egy millió forintot elnyerni: ez a világon a legnagyobb összeg oláh parasztképzelet szerint. Erre a Tisza Kálmán engedelmet kért a „császártól“, hogy Farkast elfogja és tőle a pénzt visszavegye. A császár beleegyezett és most a lottókirály busan ül a temesvári börtönben. Egyébiránt nem csupán ót magát avanzsirozta az oláh parasztfantáziája, hanem segédeit is. E szerint Püspöky a lottó királynak kancellárja. Szoboviez a pénzügyminisztere. Hergatt az udvari borbély és Telkesyne a szakácsnéja. Igy beszélte ezt a Délm. Közlöny tudósitójának egy román lelkész, kinek alkalma volt a falusi nép okoskodását és politizálását végighallgatni.

Irodalom.

— **A „Technologiai Lapok“** műszaki és ipari szakfolyó irat (szerkezti és kiadja Taborszky Ottó a m. kir. technologiai iparosmuzeum igazgatója) a folyó év végével első évfolyamát fejezi be. — E folyóirat megjelenésével szakiradalmunkban eddig csakugyan érzett hiányt pótolni volt hivatva, fenállásának rövid ideje alatt ugy a szakférfiak mint, a műszaki ügyek fejlődése iránt érdeklő müvelt közönség teljes elismerését vivta ki magának. — Dús tartalmánál és czikkeinek valódi és állandó becsénél fogva a szakirodalom büszkeségére válik, különös figyelemmel van az electro tekhnika legujabb vivmányaira, műszaki és iparos oktatás és evvel kapcsolatos irányra, vajha szak és iparos körökben azon elterjedésre tenne szert, a melyet e lap méltán megérdemel, még a boritéka is oly kiváló buzgalommal van szerkesztve, hogy a kiállitások pályazatok és ajánlati árlejtésekről a legmegbizhatóbb felvilágositot nyujtja. — Mindezek mellett a technologiai lapok előfizetése ura rendkivül olcsó, egész évre 5 frt. (Budapest VII. Rottenbiller-uteza 12, sz.) megjelenik havonként kétszer sok fametszettel és külön legszebb photolitografiai mellékletekkel.

— **„Költők Albuma.“** Az idei karácsonyi könyvpiacznak nincs egyetlen oly munkája, mely akár a tartalom bőségére, akár a kiállitás rendkivüli diszére nézve versenyezhetne azzal a remek könyvvel, mely a föntebbi czim alatt most jelent meg Radó Antal dr szerkesztésében és a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) czég kiadásában. Ez állitás, mely első pillanatra talán túlzásnak láthatik, rögtön az igazság színében fog feltünni mindenki előtt, ha megemlitjük, hogy e könyvben a jelenkori magyar költészet gyöngyei vannak összegyűjtve és hogy külső kiállitásában a kiadók a könyvkötészet legujabb, legmeglepőbb, eddig még a külföldön nem használt vivmányait értékesitették. Kezdve veterán nagyjainkon, Gyulai Pálon, Lévay Józsefen, Szász Károlyon és Vajda Jánoson, alig van egyetlen kivalóbb költőnk, a ki ne járult volna hozzá e kötet gazdagitásához. Ábrányi Emil és Kornél, Bartók Lajos, Bulla János, Dóczi Lajos, Endrődi Sándor, Fejes István, Jakab Ödön, Kiss József, Komócsy József, Reviczky Gyula, Rudnyánszky Gyula, Szabó Endre, Szász Béla, Varga Gyula, szóval a magyar Parnasszus majdnem minden lantosa helyt talált a gyönyörü könyvben, mely a mennyiben csupán a jelenkori költészetet mutatja be és nincs teletömve régibb költők olyan darabjaival, melyeket már az iskolai olvasókönyvek is elnyüttek, a maga nemében legelső ilyen gyüjtemény. Átolvasva e könyvet, valóban büszkeség tölti el a magyar ember szivét, látva, mennyire hamisak azok a divatos panaszok, melyek egyébről sem beszélnek, csak a magyar lyra hanyatlásáról. Olyan lyra, melyről ily bokrétát lehetett fűzni, nemcsak nem hanyatlik, de virágzása teljében van és méltán sorakozhatik bármely nemzet lyrája mellé! — A könyv szerkesztőjének, dr. Radó Antalnak, a ki munkáját valóban kifogástalan jó izléssel és tapintattal végezte, teljesen igaza van, midőn azt a nézetét fejezi ki, hogy az ily anthologiák legalkalmasabbak eloszlatni közönségünknek a versek iránti közönyét. A legujabb magyar poezisnek ez album oly képét nyujtja, mely bizonyára ezrekben fog kedvet ébreszteni arra, hogy a benne képviselt költőkkel meg jobban ismerkedjenek, egyenként is megvásárolva verskötetteiket. E szempontból is üdvözöljük tehát dr. Radó Antal munkáját, mely — meg vagyunk ezzel győződve — nemsokára minden magyar szalon asztalának legfőbb ékét fogja képezni. Ismételjük, a mit föntebb mondottunk: ennél becsesb tartalmu, diszesb kiállitásu ajándékkönyvet alig lehet képzelni, s bizonyos, hogy ugy a karácsonyi, mint az ujévi könyvvásárnak ez idén az lesz a legkelendőbb czikke. A könyv a következő 3 kiadásban került forgalomba: a) Tizenhatodrétü diszkiadás. 7-szeres szinnyomatu és dombornyomatu kötésben Ára 3 frt 60 kr. b) Ugyanaz. Emlékkiadás. Magyarstylü diszitményekkel és selyembetéttel ellátott kötésben. Ára 5 frt. c) Nyolczadrétü diszkiadás. 12-szeres szinnyomatu és dombornyomatu kötésben. E nagy kiadás bekötési táblájának rajza teljesen elűt a kis diszkiadástól. Ára 5 frt.

Ráth Károly diszművei.

B. Eötvös József költeményei. Gyémánt-kiadás. Ára igen elegáns diszkötésben 1 frt 80 kr.

B. Eötvös József költeményei önállólag eddig csak abban az albumszerü kötetben jelentek meg, melyet évek előtt Ráth Mór bocsátott közre kiváló magyar művészek rajzaival; ez az első kis ugynevezett gyémánt-kiadas.

Alig lehet szebb ajándékot adni hölgyeknek, ifjaknak vagy serdülő leánykáknak, mint ezt a kis kötetet melynek minden lapjáról mély és nemes érzés, önzetlen hazafiasság és fenkölt gondolatok sugároznak felénk. Ez a kis könyv, melyet Ráth Mór halványzöld szegélyzettel diszitett lapokra nyomatott és nefelejts-virággal behintett, vászontáblába kötteteti, maradandó ékessége lesz ugy a szalonok asztalainak, mint a könyvszekrényeknek, s bizonyára egyik legkeresetebb czikkét fogja képezni a karácsonyi könyvpiacznak.

Szinte uj most már 4-ik kiadásban megjelent 13. Eötvös egyik nagyhirü regénye: „A Nővérek.“ Ára fényes diszkötésben 4 frt. — Valóban örvendetes, hogy a jelen materialistikus áramlatok között az ily müvek is még olvasókra találnak, melyek csak eszményi tartalmukkal hatnak.

Eötvösünk tehát elérte azt, mit magának óhajtott:

„Ha fenn marad nevem
Eszméim győzedelme
Legyen emlékjelem.“

Beszélyek és vázlatok. Irta Dóczy Lajos két kötet fényes diszkötésben 6 frt.

Ez a két kötet meglepetés lesz azoknak, kik ezideig Dóczi Lajost csak mint szinmüirót ismerték. Beszélyei és vázlatai az élenktollú elbeszélőt mutatják, ki ismeri az embereket és a társadalmat, foltudja fedezni a helyzeteknek ugy érzelmes mint komikus oldalait s a mit látott, tapasztalt vagy átérzett választékos szinekben és fordulatokban gazdag előadásban képes közleni olvasóival.

A „Beszélyek és vázlatok“ egyes darabjai, köztük a „Carmela“ czimü regénynek is beillő hosszabb elbeszélés, olyan iróra vallanak, ki sohasem ir mélyebben fekvő gondolat nélkül és kedélyének egész melegségét tudja elönteni müvein. A kik Dóczi elbeszélő müvet végig olvassák, nemcsak szórakozást találnak, hanem egyuttal eszmékben is gazdagodnak.

A két kötet, a szinmüvek alakjában, sok izléssel van kiállitva s ajándék tárgyul is igen alkalmas.

A kiadó, Dóczi müveinek 8 kötetét — könyvkedvelők egyforma gazdag fölbörkötésben — egy igen diszes kis szekrénybe egyesitette. Az ily szekrények érdekes és értékes tartalmukkal különösen Angolhonban igen szokásosak és a szalonok ugy boudoiroknak diszitésére szolgálnak. Az aranyozott szekrényekben egyesitve vannak: Csók. Utolsó szerelem. Széchy Mária. Költemények. Beszélyek. Faust. Vegyes párok.

(Folytatása a mellékleten.)

CSARNOK.

A könnyelműség áldozata.

(Folytatás.)

„Gróf Leári Tihamér oltárhoz vezette grof Rezsői Ede feltünő szépségü leányát, Edithet. Az esküvő után a férj velenczei birtokára utaztak.“

E sorok megmagyaráztak mindent! Reggel már a vasuti állomásnál volt és kis revolverén kivül nem vitt magával semmit. Megjövén Velenczébe, alig tudta Edithék lakását megtalálni. Edith éppen kint volt a folyóson és midőn meglátta Tibort, befutott lakosztályába, de Tibor nyomban követte.

„Edith!“ szólt szelid szemrehányással.

„Hogy merészkedett házam küszöbét átlépni? Feledi, hogy férjes nő vagyok?

„Tudom, hogy nem vagy szabad, de egy biztató szó, hogy még enyém leszesz, a várakozást édessé teszi.“

„Uram tartoztassa magát a gyengéd megszólitásoktól és ne öltse fel a képmutatás arczáját. Mit tenne nejével, ha engem elvenne?“

„Őrült vagy, vagy csak kinozni akarsz?“

„Hát tagadja? Pedig Oszkár herczeg igen dicsérte, hogy lehet vele jól eltölteni az unalmas órákat.“

„Az a nyomorult dulta fel boldogságomat! — És te hittél álnok szavainak? Esküszöm, hogy kivüled más nőnek képét nem hordtam szivemben.“

„E nyilatkozata tiszteletet viv ki részemről, de többet ne kivánjon.“

„Hát szerelmed hová tünt?“

„Balga voltam gyermekkori vonzalmamat szerelemnek hinni.“

„Lehet-e gyermeki vonzalomból oly fájdalomtelt szivvel bucsuzni, mint te bucsuztál?“

„Szerethetünk igazán s olthatlanul és szerethetünk futólagosan. Ilyen volt a mi érzelmünk is.“

„A tied igen, de az enyém nem. Légy boldog, minő szeranesütlen vagyok én!“

Kirohant az utczára és revolverét halántékához szoritotta. Egy lövés és a nemes homlok szétroncsolva hullott széjjel.

Egyszerü temetés haladt az uton, a koporsó fekete festett fából volt e felirattal: „Itt pihen egy kihült szív, mely haláláig megesalatva szeretett.“ A menet után haladt pár ember.

XII.

„Csakhogy itt vagy édes Dezsőm! oly epedve vártalak“ — susogá a grófné az érkezett csinos arczú és kifogástalan elegánczával öltözött fiatal embernek.

„Asszonyom, — szólt a váratlanul belépett Leári is — kegyed ugy látszik elfelejtette, mivel tartozik a nő férjének. Szerelmet ugyan nem kivántam, mert kegyed szép s fiatal én még atyja lehetnék; de, hogy a becsülést is megtagadja tőlem, — azt nem hittem, hanem most arról is meggyőzött. Szégyent hozott házamra, szégyent ősz fejemre. Figyelmeztetésem pusztán hangzott el, azért utoljára felkérem, hogy vagy aláveti magát a feleségi kötelmeknek, vagy elmegy örökre. Válaszon a kettő közül.“

„Megyek“ — kiálltott dühös szenvedélylyel.

„Fogadja megvetésemet kiséröül!“

Edith összecsomagólta ruháit, drága ékszereit és fényes lakást bérelt Dezsővel — e kalandos világfival — boldogan élt.

XIII.

Octóber utolsó napja volt.

„Emlékezz meg kedves halottaidról!“ — ezt mondja egy belső hang, ezt zokogja a sirba szálló sárga falevél.

Hogy minő emlékeket költ fel e nap, azt csak az tudja, kinek küszöbén megjelent a halál szeretetei közül valakit kiragadni. E nap az, mely örömeinket és élvezeteinket csillapitja, helyette a bánat sebeit nyitja meg, hogy néhány cseppet kiüritve a mardosó keservből, — szivünk kis időre könnyebbé legyen. Arczunk leveti magáról a köznapiasság álczáját, lelkünk mintegy megtisztul a nemtelen érzelmektől, sőt még a legnagyobb gonosznak is szivében megmozdul egy érzelem: az olthatlan kegyelet.

Minő boldog az, kinek nincs senkije a temetőben! És ha akad ilyen, kinek élte hajóján még nem lengetett a halál gyászlobogót, azért könyet csavar ki szeméből, ha szétnéz a kivilágitott sirokon s látja, egyik helyen az anya siratja egyetlen gyermekét, ki reménye — büszkesége és vigasztaló angyala volt: másutt az ifju zokog elhunyt kedvesse felett vagy pedig fiatal nő feljajdul testvére sirhalmánál.

(Vége köv.)

Történelmi naptár.

Deczember 15.

37. Nero szül.
1745. Kesselsdorfi csata.
1822. Verseghy Ferencz nyelvtudós, költő és iró meg. Bud.

Deczember 16.

1742 Blücher por. tbnok szül. Rostock.
1859. Grimm Vilm. n. philolog. megh. Berlin.

Deczember 17.

1551. Martinuzzi bibornok (Frater György) meggyilk. Alvinc.
1778. Sir Humphry Davu hir. ang. természetb. szül.
1800 Czuczor Gerg. költő szül.

Decz. 18.

1779. Faludy Fer. jezs., jró, megh. Rohoncz.
1803. Herder n. költő megh.
1812. I. Napol. Oroszországból Párisba érkezik.

Decz. 19.

1807. Grimm Menyh. enciclop. megh. Gotha.

Decz. 20.

69. Vittelins rom. cs. meggyilkoltatott.
1542. Lutter Katalin szül. Bora. megh. Torgan.

Decz. 21.

1718. Grf. Aranda Pablo sp. államf. szül. Saragossa.
1879. Wackernagel n. irodalom történész megh. Bázel.

Decz. 22.

1764. Br. Amade László jel. lant. költő megh. Föl-Bár.
1875. Br. Kemény Zsigm. megh.

Decz. 23.

1482. Arrasi béke.
1732. Arkwirght Sihsrd, a fonógép felt., szül.
1817. Tegethof V. osztr. admirál szül. Stiria.

1890. Január 1-ével uj előfizetést nyitunk a

„MERCUR”

20. évfolyam. **20. évfolyam.**

hiteles sorsolási tudósitóra.

A nagyszámu sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbizhatóságával, legtökéletesebben és világosan szerkesztett huzási jegyzékeinél fogva kitünik. A „Mercur“ magyar-német szövegben hónaponkint 2—3 szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb huzás után.

Minden előfizető **ingyen** kapja a „Mercur“

Sorsolási évkönyvét

1890-ik évre

mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. deczember végéig kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz, továbbá az

általános sorsolási naptárt

1890. évre.

Mindamellett, hogy a „Mercur“ anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 frt

bérmentes póstai szétküldésel együtt.

Mutatványszámokat kivánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk.

Előfizetéseket elfogad

A „MERCUR“ **kiadóhivatala**

6—10 Budapest, V., Dorottya-utcza 12.

Bútor.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására adni, miszerint évek óta fennálló **asztalos és kárpitos butor-áru raktárommal kapcsolatban, az I-ső emeleten**

bútor minta-termeket

egészen a fővárosok mintája szerint rendeztem be.

Választékos készletben tartok, **háló, ebédlő, szalon** és **irodai berendezéseket** ugy tölgyfa mint diófában, az egyszerübbtől a legdiszesebbeni kivitelig, nemkülönben diszbutorokat, nagyválasztéku finom képeket és tükröket, ugyszintén mindennemü egyes butortárgyakat a mi csak lakberendezéshez szükséges.

Mivel asztalos butoraimat kivételesen csakis elismert első műhelyekből szerzem be, kárpitozott butorokat pedig mint ennek szakképzett embere saját műhelyemben készitem segédeimmel, ez által oly előnyös helyzetben vagyok, hogy határozottan mondhatom, hogy ugy **áruban**, mint **árakban**, bátran versenyt állok bármely fővárosi üzlettel.

Tisztelettel kérem a nagyérdemü közönséget a legcsekélyebb szükségletnél is személyesen meggyőződést szerezni arról, hogy minden törekvésem odairányul, nagyrabecsült vevőimet jutányosan és pontosan kiszolgálhatni.

Szives pártfogásért esedezve, mély tisztelettel

ADLER A.,

kárpitos és butorkereskedő Zomborban

2—6 **főutcza,**

a takarékpéztárral szemben.

Albumok, böráruk, társasjátékok, képeskönyvek bámulatos olcsó áron.

Karácsony és ujévre alkalmas ajándékok.

T. cz.

A közeledő karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmával ajánlom dúsan felszerelt raktáromat mindenféle ajándék czikkekben u. m.: **Magyar és német**

diszművek, imakönyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, diszes levélpapirok,

Fröbel-féle foglalkoztató eszközök, társas-játékok felnőttek és gyermekek számára,

Richter-féle kőépitőjátékok.

karácsonyfa-diszek,

albumok, emlékkönyvek, pénz- és szivartárczák, iskolatáskák, irómappák sat.

Olcsó ujévi üdvözletek a legdiszesebb kivitelben.

✱ Selyem virágokkal diszitett arczképkeretek különféle nagyságban bámulatos olcsó áron. ✱

Kézimunkák monturozása leggyorsabban eszközöltetik.

Amidőn még a n. é. közönséget olcsó és jó kiszolgáltatásról biztositom magamat kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel

Schön Adolf

könyvkereskedő, ZOMBORBAN.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és gyorsan eszközöltetnek s kivánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek.

4—5

Karácsony és ujévre alkalmas ajándékok.

Albumok, börák, társasjátékok, képeskönyvek bámulatos olcsó áron.

„Képes Családi Lapok“

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhivás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja. — Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák és mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „Hölgyek Lapja“ czimü mellékletünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdászat, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok“ képei, a legelső művészet ecsetjének köszönik létöket. — A „Képes Családi Lapok“ a lehető legjobbat igyekszik nyujtani, s hogy hivatásának megfelel, azt legjoban bizonyitja, immár 11 évi fennállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy külön, könyvvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenkint, 3—4 legjobb irónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok“, „Hölgyek Lapja“ czimü divatlap s „Regény“ melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetések (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala, Budapest, V, Nagy korona-uteza 20. sz. — A „Képes Családi Lapok“ heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legczélszerübben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

A „Képes Családi Lapok“ szerk. és kiadóhivatala

Budapest, V. Nagykorona-uteza 20. sz. 7—10

Rövid használat után már nélkülözhetlen fogtisztitó-szer.

K A fogak szépsége | Uj amerikai Glycerin fog-creme [orvosilag megvizsgálva]

ALODONT

Sarg F. A. Fia és Társa

cs. kir. udvari szállitók

Bécsben.

1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 19—52

Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszertárában.

46

A SOULAC-I APÁTSÁG (Franczia-Ország)

Dom MAGUELONNE, prior

Főtisztelendő Benedek rendi atyái

FOGVIZE, FOGPORA ÉS FOGPASTÁJA

2 ARANY ÉREM: Brüssel 1880, London 1884

A legmagasabb kitüntetések

Feltaláltatott az 1373 ik éven BOURSAUD PÉTER prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponkint néhany cseppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyitja a fogak odvasságát melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja.

« Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi es practicus készitményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszert és a fogfájás ellem egyedüli óvszert képezik. »

A ház megalopitatott 1807 ben. Vezérügynök SEGUIN 106 & 108, rue Croix-de-Seguey BORDEAUX

Kapható minden nagyobb illatszerésznél, gyógyszertárban és gyógyfü kereskedésben.

Egyetlen könyvárus, ki az 1885. országos kiállitáson a kevés számu 110 legnagyobb kitüntetéssel, A NAGY DISZOKLEVÉLLEL lett megtisztelve.

Ráth Mór

könyvkiadó-hivatala és könyvkereskedése Budapest,

Gizella-tér, a Haas-palotában.

Egyetlen könyvárus, ki az 1873. világ-kiállitáson a kevés számu legnagyobb kitüntetéssel, A legfelsőbb ELISMERÉSSEL lett megtisztelve.

A fentebbi nagyhirü könyvkereskedés és könyvkiadó-hivatal, Ő Felsége a királyné kamarája, Károly Tivadar bajor herczeg, Ő Fensége József főherczeg és családja, Koburg herczeg és herczegnő, a magas Clerus, Érsekek, Püspökök sat. a m. k. Egyetem, m. t. Akadémia, nemzeti Muzeum, Országgyülés, kir. Tábla, Földhitelintézet, Lloyd-társulat, Egyetemi Olvasókör és számos központi nagy országos és néhány száz vidéki felsőbb és alsóbb-Iskolai, Közmüvelődési és Kaszinói, Olvasó-Egyleti könyvtárak, a politikai és tudományos élet legtöbb kitünőségeinek stb. könyvárusa — ezentúl is fokozott buzgósággal fogja főczéljának tekinteni az általános nyilvánuló népszerüséget fentartani.

Mindennemü irodalmi megbizásokat a legnagyobb figyelemmel eszközöl. Minden bárhol és bárki által hirdetett bármily nyelvü müvek, lehetőleg póstafordultával expediáltatnak.

Nép-, ifjusági, tanodai könyvtárak, Önképző-körök, Kaszinók, Olvasó-egyletek stb. a lehető figyelemben részesülnek 250.000 forintot meghaladja az eddig is általunk culturális czélokra forditott kiadásaink értéke — és sok százra mennek az elismerő okmányok, melyek a miniszteriumok, tanodai igazgatóságok, egyletek (Kisfaludy-társaság) stb. részéről hozzánk érkeztek.

Saját nagyszabásu kiadásaink különös figyelembe ajánltatnak; ezeknek, a magyar irodalom legjelesebb termékeinek, igen számos diszmünek, úgy a más kiadók jegyzékei bérmentve megküldetnek. Számos füzetes jutányos kiadásaink megkönnyitik a legjelesebb új müvek beszerzését. Ezek közül megemlitjük:

A CSALÁDI (HÁZI) és OLVASÓ-EGYLETI KÖNYVTÁRT,

mely diszes kiállitásban, rendkivül olcsó áron: csupán azon müveket fogadja keretébe, melyek érdekes és nemesitő olvasmányt nyújtanak és elévületlen értékkel birnak, tehát a házi könyvtár megalapitására különösen alkalmasak. Eddig közel 100 kötet, vagy 350 füzet jelent meg. Az egyes teljes müvek külön, és diszesen kötve is megszerezhetők. Minden füzet 40—50 kr. Minden kötet 80 kr. — 2 frt. Továbbá:

Arany J. összes munkáit. Arany J. hátrahagyott iratai és levelezése illusztrált diszkiadását, számos melléklettel, 2 új arczképpel stb, Br. Eötvös József összes munkáit, Shakspere szinmüveit több mint 600 illustrátióval. Deák Ferencz emlékezetét (Gondolatok, Levelek). Gr. Benyovszky M. életrajzát és saját emlékiratait, számos képpel és facsimilékkel. Horvát M. Huszonöt év Magyarország történelméből. 1823—1847. és A függetlenségi harcz története czimü müveit. Dr. Holub Emil világhirü afrikai útleirását. Bonvenuto Cellini emlékiratait, számos képpel. Most meginduló nagy Földrajzi és Népismei müvet, a világhirü Reclus nyomán sok képpel, térképpel, tervrajzzal stb.

Mindazoknak pedig, kik valóban jó müveket, mérsékelt áron óhajtanak beszerezni, különösen ajánljuk a következő legujabb gyémánt-kiadásu könyvjegyzékünket, melylyel 10 kr. beküldése után bérmentve szolgálunk és mely legmegbizhatóbb irodalmi tanácsadó, mivel kivétel nélkül csak klassikus vagy elismert jeles müveket tartalmaz, minden nyegleség kizárásával:

Ráth Mór némely kiadásai,

melyek

Maradandó becsü házi könyvtár megalapitására,	A magyar salon diszitésére,
Ünnepi és alkalmi ajándékokra,	A magyar ifjuság nemes irányu müvelődésére

jutányos, részben **leszállitott áruknál** fogva is különösen alkalmasak 1—3

Megtekintésre és részletfizetésre előleges megegyezés után szivesen szolgálunk magyar és külföldi müvekkel a vidékre is.

Pserhofer J.-féle gyógyszertár

Bécsben, Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel.“

Vértisztitó labdacsok ezelőtt **egyetemes labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsok csodás hatásukat fényesen bebizonyitották.

Evtizedek óta ezen labdacsok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendeli azt, s alig akad család, melyben ezen kitünő háziszerből ne volna egy kis készlet. **1 doboz 15 labdacsesal 21 kr, 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr,** bérmentetlen utánvét melleti megküldéssel **1 frt 10 kr.** A pénz előleges beküldése mellett bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr, 2 tekercs 2 frt 30 kr, 3 tekercs 3 frt 35 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 20 kr, 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.)

Kéretik határozottan PSERHOFER J-féle vértisztitó labdacsokat kérni

s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felirás minden dobozon a használati utasitásban látható **Pserhofer J.** néválairással el legyen látva és pedig **veres** nyomásban.

Fagy balzsam, PSERHOFER J.-tól 1 tégely 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny útifő-nedv, hurut, rekedtség, görcsköhögés stb. ellen. 1 palaczk 50 kr.

Amerikai köszvény kenőcs, 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr, bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvegese 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essenczia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rosz emésztés ellen. Egy üvegcse 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr. egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr, bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, PSERHOFER J.-tól a legjobb hajnövesztő szer, 1 szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult háziszer. Egy tégely 50 kr, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztitó só, BULLRICH A. W.-tól Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készitményeken kivül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készletben tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő czikk kivánatra pontosan a legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legczélszerübben postautalvány mellett) a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utanvétel mellett való küldésénél.

1—12

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.